

LISTY
GENEALOGICKÉ A HERALDICKE
SPOLEČNOSTI V PRAZE

ACTA
GENEALOGICA AC HERALDICA

Číslo 18

Červenec 1972

DROBNÉ ZPRÁVY

Brno bylo od založení GHSP místem, v němž se projevovaly tužby po založení vlastní pobočky podle § 21 stanov. Tato pobočka by byla vlastně prvním ústředím pro moravskou genealogickou a heraldickou práci, protože Morava ani za první republiky takovou organizaci neměla. Tyto tužby už počínají mít konkrétní podobu ve skupině členů GHSP, kteří se poprvé sešli ke společné schůzce dne 11. května 1972. Na této zcela soukromé schůzce nešlo zatím o víc než o vzájemné seznámení a vytýčení problematiky, zaměřené k možnosti ustavení místní pobočky GHSP v Brně a k výběru dalších členů pro práci k ustavení řádného přípravného výboru. V souvislosti s tím byly probrány některé další stěžejní otázky - možnost získání místnosti ke schůzkám, forma a náplň těchto schůzek po ustavení pobočky a konečně také zaměření činnosti a náměty práce jako dlouhodobý úkol. Na základě této schůzky sešla se tato soukromá skupina znovu dne 23. května už rozšířená o další členy GHSP k projednání otázek, spojených s rozhodnutím, u kterého ze tří stupňů národních výborů by byla provedena registrace, a také vypracovala návrh programu pro cyklus přednášek, které by uspořádala v Brně GHSP v rámci pravomoci, stanovené Ministerstvem vnitra ČSR v § 3 stanov. Zatím soukromá přípravná skupina je ve spojení se správním výborem GHSP a jeho předsedou, s nímž se její zástupci sešli za účelem právní, správní a programové konzultace dne 4. června 1972 na poloviční cestě v Lito-myšli. Pro zájemce o práci budoucí brněnské místní pobočky GHSP sdělujeme jednu z adres, na níž mohou psát: Dr. PhM. Jiří Plichta, Nejedlého 11, Brno - Lesná.

JVS

POZNÁMKA

K barvám erbu města Kožlan. Článek K. Lišky v 17. čísle GH - Listů o erbu města Kožlan (s. 16) se dotkl problematiky překladu latinského slova "flavus" v době středověku. Základní význam tohoto slova je ovšem žlutý; tomuto významu odpovídají i jiná slova z téhož kořene: flavo, -inis, f., žlutá barva, žlut; flavere, býti žlutým; flavescere, žloutnouti (hordeum flavescit, ječmen zlátné). Tento základní význam stává se však už sporným, jestliže se v prame-nech mluví o teutonských kmenech, že byli "flavi". Podle základního významu je logickým překladem, že byli plaví, plavovlasí. Tomu odporuje to, že byla častou barvou vlasů u tohoto národa barva rusá, ohnivě zlatá; proto se objevuje ve starších latinsko-německých slovnících do-by barokní také překlad slova flavus = Feuer-roth. Ve středověké latině se tedy význam slova "flavus" rozšiřuje a může jím být označeno cokoliv, co plane jasnou barvou, a to dokonce barvou modrou. Že je tomu tak, ukazuje listina, soudobá kožlanskému privilegii, jíž Vladislav II. r. 1473 udělil staroměstským kožišníkům "scutum flavi seu celestis coloris" (Sedlák, O počátcích erbů pražských cechů, s. 33). Tu se tedy objevuje též obrat jako v listině kožlanské a jeho překlad je jednoznačně dán vyobrazením v téže listině: na modrém štítu kosmý pruh z bílých kožišin. Správný překlad obratu "flavi seu celestis coloris" tedy zní "blankytné neb nebeské barvy", jak se píše v českých erbovních listinách 16. stol. Tím je také odstraněna anomálie štrýchů ze dvou kovů vedle sebe v dolní polovině kožlanského štítu.

JVS.

VAZBA GH-LISTŮ

Redakční rada uvážila, že bude pro vazbu vhodné zahrnouti do jednoho svazku 15 čísel GH - Listů. Pro tento objem byly tudíž vyhotoveny 4 titulní stránky, které se předřadí prvému číslu. Předmětový seznam jmen se seznamem článků z 15 čísel zabírá 12 stránek, které budou svazek GH - Listů uzavírat za 15. číslem.

Redakční rada dále uvážila, že bude vhodné umístiti Stanovy GH - Společnosti před 1. číslem a vložit 14. čísla obsahující "Erbovní vývod v ledečském kostele" umístiti bezprostředně za 14. číslo, t. j. před 15. číslo GH - Listů.

Ještě nedokončenou přílohu "Seznam příjmení" vyjměte. Bude vybavena po jejím dokončení jako samostatný celek - svazek.

Tolik na vysvětlení účelu přiložených 12 stránek tohoto čísla. Po vyjití dalších čísel GH - Listů, počínaje 16. číslem máme v úmyslu stanovit rozsah dalšího svazku s podobným vybavením.

Redakční rada.

Ivan K. J. Štafl

K ERBŮM RODIN KRÁLOVÉHRADECKÝCH.

Antonín Rybička [4] uvedl ve své záslužné a objevené práci na 55 znamenitých, namnoze erbovnických rodin, které se uplatňovaly v historii bohatého a významného města Hradec Králové. Zdálo by se, že jde o dílo vyčerpávající, úplné, čerpali z něho i Král [3], i Sedláček [6] - a přece i ještě po sto letech je doplnovatelné a opravitelné.

V starých sbírkových fondech Krajského musea v Hradci Králové zjistil jsem dvě torsa sklenic, patřících k typu vilkumů čili vítacích číší z konce 16. století. Jde o konické sklenice, vyrobené ze zelenavého skla a malované na studeno. Sklenice netvořily protějšky, průměry jejich se liší. Byly vyzdobeny malbami erbů, které jsou dnes již otřelé. Původ těchto sklenicových (číšových) tors je neznámý; jsou to však patrně nálezy, získané při demolicích domů Starého města kol roku 1900. Svými malbami jsou přínosem k heraldice rodin královéhradeckých.

1/ Jiskra ze Sobince

Na vilkumu (inv. č. S 552) je vymalován erb, který můžeme popsat takto: Ve štítu červené barvy půl žlutého jednorozce až po zadní kýty, vyskakujícího k pravé straně. Nad štítem helm turněřský (?) s příkrývadly červenozlatými. V klenotu rozkřídlené, vzhůru stojící křídlo orličí nezřetelné barvy, mezi jehož pery jsou rákosové palice zlaté barvy. Výška malby je 850 mm

Erb a titul "ze Sobince" byl udělen Václavu Jiskrovi, primasovi

města Hradce majestátem císaře Ferdinanda I., vydaným v Praze 26. 1. 1558 /" ve středu po obrácení sv. Pavla" [9], u [4] a [3] nesprávně 6. ledna/, též i pro Jana Nehvizdského a Oldřicha Sudíkovského [4]. Rybička [4] i Sedláček [6] uvádějí barvu štítu a křídla jako modrou, Jakubička [6] jako černou. Klasů palic v klenotu mělo být devět [4]. Rozhodujícím je tu původní text v královských registrech, který zní / Praha SÚAr: Saalbuch 286, f. 132 a/: "Dán jest list erbovní do Čech Janovi v Nehvizdech, Voldřichovi Sudíkovskému a Václavovi Jiskrovi, měšťanům v Hradci nad Labem, aby se psáti mohli ze Sobince. Totiž štít modré neb lazurové barvy, v němž půl jednorozce až po zadní kýtu k pravé straně obrácený žluté neb zlaté barvy se vidí. Nad štítem kolčí helm s točenicí a příkrývadly neboližto fafrnochy modré neb lazurové a žluté neb zlaté barvy z obou stran téhož štítu potažené dolu visí. Nad tím nadevším křídlo vorličí rozkřídlené modré neb lazurové barvy zhůru stojí, a mezi peřím téhož křídla modrého devět třetin rybníčných žluté neb zlaté barvy se valí. Praha, ve středu po sv. Pavla obrácení".

Tomuto popisu odpovídá i malba erbu při podobizně M. Václava Jiskry ze Sobince (+ 1607), provedená v českém graduálu, t. zv. Radoušově, v jeho zimní části (f. 333 b), který je chován ve sbírkách musea královéhradeckého (archiv rukopisů II A 13 a); na dokonalé drobnomalbě (výška 700 mm) však chybějí palice rákosové.

Na sklenici je však barva štítu červená. Je zajímavou otázkou, zda mohl dobový malíř, pracující na zakázku bohaté a jistě patřičné na svůj znak pyšné rodiny, měnit libovolně barvy. Kromě graduálu nemáme jiné srovnávací projevy výtvarné. Rodina mizí [4] koncem 17. století a zachované náhrobníky [1] nenesou erby šrafované.

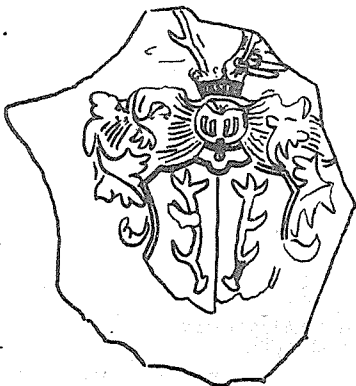
Známe ovšem erb rodiny Šmerovských z Lidkovic z r. 1651, kteří nosili stříbrného půl-jednorozce v červeném poli, spojitos je však problematická (viz Kaúch - Blažek, Mährischer Adel, Nürnberg 1899).

2/ Klebsatl z Milhauzu

Na torse vilkumu (inv. č. S 307) je zachována malba erbu této rodiny, patrně z doby krátce po polepšení erbu. Erb představuje polcený štít, vpravo bílý, vlevo červený. V každé půli je paroh jelení o pěti výsadách, vpravo červený, vlevo bílý (stříbrný). Nad štítem otevřený helm turněřský s příkrývadly červenobílými. Helm je korunovaný a klenotem jsou parohy jako ve štítě, ale podložené křídly orličími, dnes již neurčitých barev. Výška malby je 700 mm.

Rodina německého původu, která obdržela erb neboližto znamení vladycetví majestátem v německém jazyku od císaře Maximiliána I., obrátila se z Víše do Čech na počátku 16. stol. a usídlila se v Praze a v Hradci Králové. Majestátem ze 17. VII.

/"v středu po památce rozeslání apoštolův"/ 1596 císař Rudolf II. potvrdil na hradě Pražském na žádost Jana, Hendrycha a Volfa Klebsatelů původní erb, totiž "štíť od vrchu až dolův na půli rozdělený, pravá polovice červené nebo rubínové barvy a v ní roh jelení bílý o pěti parozích, levá pak polovice štítu bílá nebo stříbrné barvy a v ní roh jelení červený též o pěti parozích. Nad štítem kolčí helm a okolo něho fafrnochy / podle obrazu červeno stříbrné/, též i nad helmem dva rohy týchž barev jako v štítu." Jsa navíc od dotýčených Klebsatelů prošen, polepšil jim tento erb tím způsobem, že: "místo točenice korunu zlatou královskou a nad ní dvě křídla vorličí proti sobě postavená, pravé bílé neb stříbrné a levé červené nebo rubínové barvy k starému štítu" přidal, chtěje "tomu konečně, aby se oni ... i s dědici svými ... obojího pohlaví z Milhauzu psali a psáti mohli". /SÚAr Praha, Saalbuch č. 12a, fol. 537, údaje z literatury[2], [4], [6] jsou tu nespolehlivé./

Malba na sklenici tomuto úřednímu popisu erbu Klebsatelů neodpovídá, barvy polí jsou právě opačné. Nejzajímavější je však klenot. Byť na dochované malbě se z něho zachovala jen malá část dosti otfělých barev, přece je zřetelně vidět, že Klebsatlové po r. 1596 neodložili původní parohy, ale podkládali je orličími křídly, získanými polepšením! Vznikla tím velmi neobvyklá, ne však špatná kombinace klenotových figur. Žel, v Hradci Králové se nezachoval žádný náhrobník, na němž bychom si mohli blíže formu klenotu ověřit. Janem Klebsatlem (†1617) rodina z hradecké historie mizí [8] a její další osudy jsou neznámé [4].

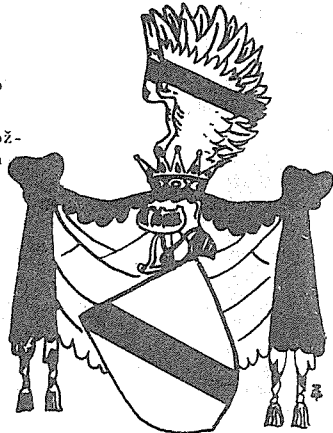
Je zajímavé, že popis erbu, tak, jak ho pro Klebsatly uvádí Sedláček, zcela odpovídá erbu Duchka z Klenče, udělenému císařem Ferdinandem I. dne 16. II. 1545 [3][6][9], jen s výjimkou klenotu, kterým jsou dva zkřížené, opeřené, červené šipy.

3/ Murarius z Neudorffu

Jiný objev k danému tématu učinil jsem v nezpracovaných fondech /Varia/ Okresního a městského archivu v Hradci Králové. Tu jsem nalezl erbovní list pro rodinu, uváděnou sice Rybičkou [4], ale bez popisu jejich erbu a bližších údajů. Podle Rybičky [4] přichází tato rodina v Hradci Králové teprve v 2. polovině 17. století. Je znám z let kol 1650 - 70 Matouš Murarius, "zámožný měšténin, spoluradní a výběřčí piního a vinného tácu". O potomstvu jeho není nic známo, jméno literatura neuvádí [2][3][4].

Zmíněný erbovní list, zajisté Rybičkovi neznámý, je složkou ze 6 listů pegamenů rozměru 320 x 270 mm a papírových předsádek, vázaných v sametových deskách červené barvy červenobílou šňůrkou, na níž je zaváženo dřevěné pouzdro (pr. 800 mm) vyplněné nebarveným voskem, v jehož středu je zasazena červená pečeť o průměru 450 mm. Je to pečeť palatina Johanna Carla von Ellshaim, sekretáře Českého krále. komory.[10]

Německy psaným listem uděluje zmíněný palatin v Praze dne 19. IX. 1653 hradeckému sousedu Matouši Murariovi (Zedník?) za statečnost a věrnost Rakouskému domu v dobách válečných" šlechtický erb a predikát "von Neudorff", platný i pro jeho poctivé potomstvo. Malba erbu, provedená na podkladu karmínového obdélníku, vsazeného mezi text, je výborně zachovalá. Plochy štítu i příkrývadel jsou zdobně zaplněny filigránskými ornamenty, provedenými zlatou tinkturou.

Popis: Štít stříbrný s černým kosmým břevnem (štrychem). Nad štítem turnéřský helm s příkryvadly černými-stříbrnými. Na helmu koruna, z níž vyrůstají otevřená křídla orličí s pruhem jako ve štítě.

Celkem je erb velmi jednoduchý, zato velmi nezvykle provedený. Tak korunu musíme popisovat jako "korunu pohanskou" (ač v textu listu je psáno jen "goldene Kron"), v heraldice velmi řídkou. A stejně podivná jsou v malbě příkryvadla, splývající ve formě pláště a ukončená štrápci (v textu vůbec chybí jejich popis). Přesněji třeba tedy popisovat: z pohanské koruny o pěti hrotech vycházejí příkryvadla ve formě černého, bílé (stříbrně) podšitšího pláště se štrápci na koncích. Jestliže koruna helmovní (např. právě u Klebsatů) byla právně významná, které podle Schwarzenberga nebylo dovoleno palatinům udílet [7], pak korunu pohanskou, jak ji spatřujeme na popisovaném erbu, uděleném palatinem, třeba považovat za součást klenoty.

- 1/ A. Cechner: Soupis památek... v pol. okresu Královéhradeckém. - Praha 1904
- 2/ V. Král: Heraldika - Praha 1900
- 3/ A. Král v. Dobrá Voda: Der Adel v. Böhmen, Mähren u. Schlesien. - Prag 1904
- 4/ A. Rybička: Královéhradecké rodiny erbovní - Praha 1873
- 5/ A. Sedláček: Martina Koláře Českomoravská heraldika - Praha 1902
- 6/ A. Sedláček: Českomoravská heraldika II. - Praha 1925
- 7/ K. Schwarzenberg: Heraldika - Praha 1941
- 8/ F. de P. Švenda: Železného obrazu Hradce Králové rozdíl V. - Hradec Králové 18 02.
- 9/ K. Fr. v. Frank: Standeserhebungen und Gnadenakte für das Deutsche Reich und die Osterreichischen Erblände bis 1806 ...., Band I. A - E, Band II. F - J, Schloss Senftenegg, Selbstverlag 1967 - 1970.
- 10/ Osobnost tohoto palatina je celkem neznámá, jak Kolář [5], tak i Sedláček [6] se o něm nezminují. Pouze Král [3] citující starý údaj Schimonův, uvádí Jobanna von Elshaim, který měl nabýt šlechtictví roku 1604. Z textu erbovního listu pro Matouše Muraria vysvítá, že byl Johann Carl von Ellshaim císař. král, rada, ustanovený sekretář král. komory, "Pfaltz- und Hofgraf", nadaný v textu inserovanou výsadou od císaře Ferdinanda III. udělovat šlechtické erby a hodnosti. Je proto bezpochyby s ním totožný Johann Carl von Elshaimb, císařský komorník, který obdržel šlechtictví od Ferdinanda III. a dodatkem k tomu někdy v letech 1629 - 1647 polepšení znaku, palatinát a právo kupovat šlechtické statky a zpupná zboží [9]. Jmenovaný udělil z titulu palatina zajisté erbovních listů více a snad nebudeme nemístně předložit zde popis jeho erbu, tak, jak je tento zachován na pečeti z pevného červeného vosku o průměru 450 mm, není však šrafován, proto se při popisu musíme omezit jen na figury: Štít čtvercý, 1. pole: vlevo krácející český dvojocasý korunovaný lev, 2. pole: vpravo hledící korunovaný orlice, 3. pole: orlice jako 2., ale vlevo hledící, 4. pole: lev jako 1. ale vpravo krácející. Uprostřed srdeční štítek s dvěma břevny. Nad štítem dva korunované helmy turnéřské. Klenoty: 1. Kytka z pěti pštrosích per, 2. vpravo obrácený rostoucí český korunovaný dvojocasý lev. Opis pečeti zní: Johann Carl von Elshaim. Podle tohoto erbu by byl nebo byl tento Ellshaim příslušníkem stejnojmenné rodiny, jejíž předkové byli v 15. století měšťany v Salcburku a která si v polovině 16. století postavila zámek Elsenheim v Salcbursku. Původní erb, udělený Elsenheimerům, Elssenheimerum, Elsenhammerum, Elsenheimerům a jinak se pišící císařem Zikmundem r. 1437, byl zlato černě polcený štít se dvěma rohy střídavých barev, protknutý šípem rovněž střídavých barev, a za klenot rohy ze štítu protknuté šípem, vpravo černý, vlevo zlatý, na černě zlatých pokrývkách. Při pozdějším povýšení Elsenheimerů do šlechtického rodu stavu s titulem "von Elsenhaimb" r. 1604, které je oním, které uvádí Král [3] podle Schimona, byl z erbu odstraněn šíp, a ještě později při rozmazoznění erbu r. 1616 a při proměně erbu na erb svobodných pánů r. 1645 byl erb z roku 1604 položen do prvního a čtvrtého pole čtvercého štítu. O rodu salcburských Elsenheimerů zpravuje následující literatura, v níž vskutku není stop, že by palatin Ellshaim byl s nimi příbuzný: "J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch..." Der Salzburgerische Adel, von Moriz Maria Edlen von Weittenhiller, Verlag Bauer & Raspe, Nürnberg, 1883. Seite 13, Tafel 5,6. "Oberbayerisches Archiv für vaterländische Geschichte", 5. Band. München, 1844, S. 184 - 190: "Die Elsenhaimer" von J. E. Ritter von Koch-Sternfeld. "Mittheilungen der Gesellschaft für Salzburger Landeskunde", 40. Bd., 1900, Salzburg, S. 155 - 148. "Die Elsenheimer von ihrem ersten Auftreten in Salzburg, bis zum Ende des Mittelalters". "Eine Studie zur Geschichte der Salzburger Geschlechter" von Ludwig Pezolt, mit einer Abbildung des Schlosses Elsenheim /vor Seite 157/ und einer "Stammtafel des Geschlechtes der Elsenheimer im 15. Jhd.", S 248. Literaturu k této poznámce s nevšední ochotou poskytl pan Karl Friedrich von Frank, Schloss Senftenegg, (N.O.), Rakousko.

Viktor Gentner

KLADRUBŠTÍ HŘEBČINEČTÍ ÚŘEDNÍCI.

Dodnes zůstává otázkou, které skupině osob, zúčastněných na vypěstění kladrubského koně, máme přisuzovat největší zásluhu. Zda těm, kteří dávali na tento účel finanční prostředky, či těm, kdo chov přímo realizovali. Domnívám se však, že obě složky participovaly na výsledcích přibližně stejným dílem. Tito svými zkušenostmi, prací a zaujatostí pro věc, oni rovněž zaujatostí, ale více donuceni obecnou potřebou a ctižádostí.

Historici a biologové chovu koní (Špryňar, Bílek, Černý atd.) věnovali v mnoha svých pracích svůj hlavní zřetel na hodnocení řídicí složky nejvyšších dvorních kanceláří, zabývajících se péčí o hřebčiny, at zpočátku v Praze, či potom ve Vídni. Jest to personální obsazení funkcí v kanceláři Nejvyššího dvorního štolby (Obriststallmeister) a k jeho funkci při dvoru v různém vztahu se vízící (horizontálním či vertikálním úředním přiřčením) kanceláři pícního mistra (Futtermeisteramt, Fourageoffice).

Věnujeme se zde alespoň stručně naskytnuvším se nám jmenným zmínkám o osobách patřících do úřednické skupiny operující přímo při kladrubském hřebčínu a záměrně nebudeme se vyhýbat u některých ani jejich genealogickým příbuznostem. Sahá pak tato příbuznost i do ostatních hřebčínů, at vedených jako státní (císařsko-královské) nebo rodinné domu Habsburského (Familiengestützte).

Při všech postavách pak uvidíme, že se musely skoro bez výjimky podrobit stupen za stupnem praxi od "piky", a že z "mnoha povolanych" bylo "málo vyvolanych", co dosáhli nejvyšších stupnů kariéry.

V důsledku časového přechodu našeho námětu z 18. do 19. století, ztíželo se poněkud sledování kariér úředníků, protože to vyžaduje současně si všimnout i skutečně odlišného společenského vztahu osob v poměrech společností obou století, které jsou značně různé. Zatímco v 18. století byli ještě velmi často přijímáni za úředníky bývalí důstojníci, zřejmě pro jejich navyklou říznost a znalost zacházení s koni a vojenskými podřízenými, 19. století tento příznak již nemá a úředníci se rekrutují z řad úřednických. V 18. století mohly důstojnické osoby vynechat úplně nejnižší stupínky praxe, zatímco v 19. století se některým schopnějším úředníkům některý stupínek jen zkracuje.

Zůstává však relikt minulých desetiletí, t. j. modní používání cizích (francouzských) termínů v řeči i v dopisech, takže kancelář hřebčínu správně zvaná německy Amt, je nazývána fr. office a v důsledku toho i úředníci se rádi nazývají fr. officier, což zní podobně jako německé slovo Offizier. Připomínalo to některým úředníkům jejich bývalé postavení s neomezenou mocí a i rádo by rovnost s orgány armády přejímajícími koně.

Naznačíme i hierarchický rozvrh možných funkcí v řízení tří spolupracujících kladrubských hřebčínů. Místa pro nižší úřednický rang nebyla však nepřetržitě dotována personálem.

hřebčinecký mistr
správce
kontrolor
profous
pisař
praktikant

	Kladruby	Selmice	Šmrkovice
	X		
			X
	X		
	X		

X = vždy obsazeno především

Personální přesuny jsou prováděny příkazem z ústředí mezi všemi císi, hřebčiny za účelem obsazování uvolněných míst nadějnými zaměstnanci podle zásad přirozeného výběru kvalit (odpovídajících pracovní náplni jednotlivých funkcí) a podle zásad perspektivního plánu. U jmenování hrály především úlohu vlastní schopnosti a průbojnost, ale nemálo i podpora protektorů. Neschopný adept kariéry však nemohl očekávat zvláštní dávkou "protekcí", protože by nebyl v daném poměrně konkurenčně tvrdém systému (počítajícím s nejvyšší výtěžností úkolů) svému představenému (rovněž kontrolovanému) nic platný.

Běžný rok u hřebčínu se počítal od 1. února každým rokem, ku kterémužto datu se dále povyšování, jmenování, účtování atp.

Představeným hřebčínu je vždy hřebčinecký mistr (Štutmistr, kštitmistr, Gestüttmeister) vládnoucí v Kladrubech nad Labem i úředníkům filiálních hřebčínů v Selmicích a Smrkovcích zvaným hřebčineckým správcí (pojezdni, Gestüttbereiter, Bereither, Bereuther, Beriter, Gestüttföchalter). V kladrubeckých přidružených hřebčinech mimo hřebčinecké úředníky operují však souběžně i úředníci pardubického panství na hřebčíně nezávislí, kteří spravují těžbu z pozemků, t. j. správci ökonomie (Bereiter, obeques, frumentarius) se svým personálem a nadlesní (obeques silvarum, Walddirektor ap.) se svým lesnickým personálem (Gehögbereiter atp.). Hřebčineckému mistru nejvyšším spolupracovníkem, současně jej však nezávisle kontrolujícím jest

kontrolor (Gestüttgegenschreiber, contrasignanus, Gestüttcontrolor, v Kopčanech contrascriba). Tato funkce jest v Kladrubech v letech 1766 až 1778 jako nenutná neobsazena. V letech 1765 až 1789 byl totiž velmi silnou osobností ve Vídni (ústředním kontrolorem) sekretář Nejv. dvor. štolby Jana Karla kn. Dietrichsteina, P. Frant. Josef Horák, původně správce v Lipici, od r. 1757 s přídomkem von Choboletz und Launa. Jeho agenda se tak rozrostla, že musel mít sám sekretáře Keilla. Svou adresu do Vídně určil pokynem na "Mons. Horak de Choboletz et Launa, Noble de Daunenborough et Blanckenstein, Chevalier du St. Empire, Secretaire Aulique et... atd.". Po Keillovi úřadoval s titulem K. K. Regierungsrath, P. Maximilián, ryt. Bressler et Hernan, (dřívě kancel. písař), který dnem 17. 4. 1811 se stává dvorním pícním mistrem s titulem inspektor.

V roce 1771 se vyskytla pořádková funkce v osobě mistru podřízeného profoua (Profohs), který měl platu 100 zl. ročně, krám a byt, a další deputát na jeho žádost (Korespondence s Vídní) od r. 1772 dojnice. Pevnou náplň své funkce obdržel z Vídně instrukcemi z 20. 2. 1777.

Ostatním kancelářským personálem jest písař (Schreiber, Gestüttschreiber, Amthista, scriba), v Kopčanech scholar jakožto korespondenční a současně účetní písař, a počtem porůznu praktikanti (Practikant).

K přehledu o postupu úředníků slouží připojená tabulka.

Hřebčín si dále platí ze svých prostředků stálá místa chirurga, učitele, kaplana, družstva knechtů a jiné drobné zaměstnance a pečuje o jejich ubytování a o důchody přestárých a vdov a sirotků.

Prameny, ze kterých jsou informace čerpány uvádím přímo v textu zkratkami. Jsou to: Š - archivované písemnosti Nejvyššího dvorního štolby v ÚStA Praha, Z - archivovaná korespondence hr. Trattmannsdorfa a sbírka instrukcí v ÚStA Praha (dřívě Zemský archiv, sbírky F a Ch), matryky: mk - Kladruby/L, mt - Týnec/L., ms - Selmice, mko - Kopčany, mho - Holíč. Titulatury osob, kde to lze, převážně do češtiny. Protože však nelze dobově vertikální řazení hierarchie z 18. století mnohdy přesně vyjádřit češtinou, neboť by znělo kuriozně, a nedosta- tečně jasné aplikací z 19. století (kdy se přežívá a bývá nyní mylně interpretováno), zůstávám raději při latinském znění pramenů (nobilis, praenobilis, generosus, illustris, illustrissimus atp. Zkratky: Pa.-panna, dívka svobodného rodu, P.-pan.

Pokud jsem našel erb nebo osobní znamení na pečeti, uvádím je popisem nebo kresbou K. Lišky.

Nejstarším mně známým představeným v Kladrubech nad Labem je

Urozený Pan Kryštof August de Milhern (*1622, + 1666)

díky zachované náhrobní desce s erbem na farním kostele v Týnci nad Labem, kam tehdy patřily Kladruby farnosti. Ve znaku ješt kůň cválající od prava do leva po šikmém břevnu nad skalnatým vrchem vlevo dole obtočeným vavřínovým věncem. Turnajská helma s monile a barokními příkrývadly má v klenotu tři pštrosí pera mezi orlími perutěmi s pruhy. Nápis nad erbem: In hoc monum (ent) o conditur nob(ilis) ac gen(erosus) dom (inus) Christophor (us) Augustin(us) e Milhern armen (ti) et regimen (ti) regno Boh(emiae) primarius praefectus ac domitor. Nápis pod erbem: Eheu. Post tot (os) equos domitos, post fortia gesta, caballum flectere non potui, pallida Parca tuum.

Coepti vivere MDCXXXII desii MDCLXVI

Zmínka o rodině tohoto hřebčineckého mistra, zůstavší (pravděpodobně jako penzí zaopatření pozůstalí) v Kladrubech jest v mt. 10. 8. 1676, kdy se narodila dcera Anna Zuzana dceři p. Milherna Dorotě ("podnesené" ; mt) s Janem Zwačinou (od Brna).

KLADRUBY

		Tabulka přesunů úředníků kladrubského a	
praktikant	písař	kontrolor	mistr
			Kr. A. de Milhern +1666 Jiří Majer (1669) del Canpo (1687)
		(1725) Fr. K. Funkner pens. 1743	(1716) Fr. Ign. Bukovský pens. 1731
		1743 Chr. A. Gönttner 1753	1. 3. 1732 Tadeš Bukovský +28.6.1753
(1761) Fr. V. Gönttner (1769) Jakub Gönttner (1770) z Envedu Ant. Mayerhofer (1771) Jakub Gönttner	(1759) Jos. Ulrich	1753 Adam Bukovský + 8. 12. 1766	1753 Chr. A. Gönttner pens. 1770
(1781) Jos. Gierschig	1. 2. 1771 Ant. Mayerhofer (1785 jako Rech- nungskontrolor) 1. 5. 1789 do Kopčan	1767 neobsazeno 1778	1. 2. 1771 Ferd. Nicoletti 1788
		z Kopčan 1778 Ignác Rádl 1804	z Kopčan 1. 5. 1789 Jos. Gierschig 1804
	(1794 a 1797) Jan Heuerteuer (1. 3. 1803) Petr Spielvogel (1803) Fr. Skall, + 8. 10. 1804 (1805 a 1809) Fr. Wolf a Mart. Führung, který 6. 3. 1809 do Krasu		1804 Ignác Rádl (a Jan Hertener) +25. 1. 1810) +12. 9. 1810 z Kopčan 1. 2. 1811 Romuald Melcher +16. 11. 1813
		z Kopčan 1828 Josef Führung 1836	1813 Matouš Zwölf 1835
			1836 Josef Führung 1839
			1839 Jan Lobkowitz +27. 4. 1846

KOPČANY

kopčanského hřebčínu v 18. a na zač. 19. století.				
	mistr	kontrolor	písař	praktikant
1720				
1730				
1740				
1750				
1760	z Holíče (1768) Antonín Tino +22. 4. 1775			
1770			Josef Gierschig 1. 2. 1776	
1780	z Krasu 31. 10. 1775 Fr. V. Göntner +29. 8. 1814	Ignác Rádl 1778 do Kladrub		1776 Jos. Gierschig 1783
		1. 11. 1783 Josef Gierschig 30. 4. 1789 do Kladrub		
1790		z Kladrub 1. 5. 1789 Ant. Mayerhofer 31. 7. 1795 do Krasu		
1800		1. 8. 1795 Romuald Melcher 1810 do Kladrub	1. 4. 1794 Alois Rádl 30. 10. 1805 do Krasu	
1810		1. 2. 1811 Josef Fühning 1814	1. 11. 1805 Jos. Fühning 31. 1. 1811	
1820	1814 Josef Fühning 1828 do Kladrub		od pícního úřadu z Vídně 1. 2. 1811 Alb. Vinc. Rádl	
1830		hřebčín zrušen		
1840				

Roky, uvedené v závorce (.) značí roky, kdy je o osobě pouze zmínka.

V r. 1669 se mt, zminují o

Urozeném Panu Jiří Majerovi,

J. M. Cfs. hřebčineckém mistru v kladrubské Oboře.

O Velikonocích 1687 byl hlášen pražské konsistoři ve Zpovědním seznamu (viz Šimák) jako nekajcfník dominus praefectus v Kladrubech

baro del Canpo.

Nelze se nezmíniti letmo o smrkovických a selmických hřebčineckých správčích. Jednou takovou rodinou jsou

Fontanové.

R. 1667 je v mt, zmíněn Uroz. P. Jan Jeroným Fontana z Obory, kromě nějž je týmž rokem v Oboře P. Frant. Xav. Fontana, syn P. Jana (Honse) Václava Fontany, úředníka (oficíra) oborského. P. Frant. X. Fontana se objevuje v mt. i roku 1670, 1673 a 1674, stále ještě jinoch a panna Mandelina Fontanová.

Žení se zde též Uroz. Pan Jan Václav de Fontana AA. filosofiae et juris consul., 12. 2. 1669 s Marií Terézií Bézlovou.

Úřadem České komory (zapsáno ve smrkovické pamětní knize; východočeský StA) bylo vyhoveno dne 22. 4. 1698 správci smrkovického hřebčína Panu Františku Štátnému Fontanovi v žádosti o přiděl piva ze smrkovického pivovaru tak, aby dostával z každé várky 1 vědro piva proti sypaní ječmene a odvádění tácu z 1 sudu po 1 zlatce.

Zřejmě tentýž pak je uváděn v seznamech kladrubských gážistů z r. 1742 a 1744 (Š) jako pensionovaný hřebčinecký úředník (Gestüttofficier) 7 Oletý Frant. Fontana s důchodem rovnajícím se tehdy platu staršího knechta (samozřejmě, že i s týmž deputátem). Zemřel brzo po r. 1744.

V seznamech žáků piaristického gymnasia v Litomyšli byl r. 1750 gramatistou Bernard Fontana. V dalších letech není uváděn, pravděpodobně v důsledku poznámky při prospěchu: "Panem potuit, sed nec quod potuit feci".

Dalšími filiálními úředníky jsou:

Pan Konrád Hüller

vedoucí fil. hřebčínu už r. 1717. Odešel do důchodu a nedlouho nato zemřel dne 13. 1. 1732.

V dopise z 16. 1. 1732 je hlášení o jeho smrti před třemi dny: "Starý pečlivý představený (pravděp. Brandt) vede hřebčinec než přijde nový".

Pan František Frauendienst

byl zapsán v mk. r. 1732.

Pan Ignác Painagl.

Politická podřízenost smrkovického hřebčínu ku pardubickému panství a chovatelská ku Kladrubám vyvolala napětí, které Fr. V. Trautmannsdort vylíčil v dopisu do Vídně r. 1732 (Š). Tehdejší smrkovický správce hřebčínu (Gestüttsverwalter) Ignác Painagl vyvozoval, že se nemusí podřizovat Bukovskému v Kladrubech a svou neposlušností vyvolal napětí. Musel však kapitulovat. S rodinou Painaglů je možno se potkat ve Skalici r. 1775, kde manželé František Josef Paynagl de Elffen s manželkou Leopoldinou de Holoch křtí syna na jméno Carolus Maria Nepomucenus Wasgottwill Dyonysius. Kmotry byli Praen. d. Karel Paynagl s děvčetem urozené Františky de Holoch.

Ignác Painagl měl v kladrubských výkazech r. 1739 (Š) platu 600 zl. ročně. R. 1740 (3.4.) a 1742 (Š) je veden ve výkazech jako "Gestüttofighalter".

V létech 1757 - 1763 nemají Smrkovice správce.

Pan Jan Brandt

byl v Kladrubech pojezdným. Zemřel cca 1742, vdova po něm + 22. 12. 1744 (mk).

Pan Rudolf Benedetti

byl pevně a dlouho oficiálem ekonomie (Gestüttofficier) v Selmicích 1737, 1764, (mk) s paní Veronikou 1731, 1741, (mk).

V litomyšlském piar. gymnasiu studoval jako gramatista r. 1750 také Benedetti Rudolf s prospěchem "a" "Inbecillis ingenii, laudabiter literis dedit operam"

Správce pobočky Hřebčinecký mistr

Správce pobočky

Správce pobočky

Počátkem 18. stol. ujmá se vedoucího místa v kladrubském hřebčínu rodina rytířů Bukovských. Nosili stříbrný štít s černým vodorovným pruhem. (Viz. Boh. Petr: Lanžovský kostel, Čas. RSC., roč. IV/1932, str. 113 - 115.)

Pan František Ignác Bukovský z Hustiřan (praen.) se připomíná jako hřebčinecký mistr (primarius Gestüttofizier) v mk. r. 1716 a dále, i když závěrem pensionován, až do své smrti 21. 1. 1739. (mk). Projednávání jeho pozůstalosti a existenčního zajištění vdovy bylo prováděno zač. r. 1739 (Z), referát cís. král. Obrist Stallmeistera M. Starhemberka 11. 2. 1739.

Perill. d. Tadeáš Bukovský z Hustiřan

byl jmenován hřebčineckým mistrem 1. 3. 1732 (Š) hr. Althannem. Praksi doložil potvrzením z r. 1728, vystaveným velitelem pluku Waderbornských dragounů Du Mesnilem. Podle vysvědčení (Š) byl Tadeáš kornetem od zač. r. 1716 u Rabutinova později Waderbornova pluku dragounů. U pluku Montecucoliho kyrysníků byl za dobrou službu povýšen na poručíka a v této hodnosti až do r. 1724 sloužil u útvaru vojenských remont a v r. 1728 byl "Sattelknecht" J. Cís. Majestátu a potom správce hřebčínů v Halbturu. 1) Podle výkazu platů (Š) měl v Kladrubech r. 1739 i 1742 základního platu 1500 zl. s bohatým deputátem 3), příplatkem 100 zl. za vedení Smrkovic 2). Bral tehdy ještě peníze na vyplácení 3 starších knechtů a 1 mladšího pro vlastní službu. Soukromě byl majitelem statku Voděřady.

Rídil hřebčín až do své smrti 28. 6. 1753. Jeho pozůstalost projednával jak bylo obvyklé nástupce ve službě, tehdejší ještě kontrolor Chr. A. Göntner mezi 20. 6. 1753 až 11. 2. 1754 (Š). Vdova Bukovského Marie Maxmiliána bydlela pak až do smrti 7. 12. 1768 v hřebčíně.

Za Bukovských sloužil v hřebčínu zatím prvý známý kladrubský kontrolor

Pan František Karel Funkner (praen.)

Dostal své instrukce zřejmě při anebo brzo po své nastoupení do funkce 1. 7. 1725 (Z). Je snad od r. 1737 občas nemocen, odchází z činné služby r. 1743 a zemřel 18. 2. 1745 (mk). V roce 1742 (Š) má platu 400 zl. a deputát včetně služby staršího knechta ke své obsluze. Z dětí byl nalezen v mk. 1749 Pan Leopold a dcera Pa. Barbora (mk. 1738, 1743). Leopold Funkner studoval na piar. gymnasiu v Litomyšli. Byl zapsán v r. 1750 na poetice s prospěchem "a": "Ingenii bonitate abussus est, plura facturus eloquent"; a r. 1751 v rhetorice s prospěchem "A": "Indignum fecit progressum in exercitationibus eloquentiae."

Na studiích mnoha osob s příjmením, vyskytujícím se i v kladrubském hřebčínu, se zdá lpět vliv protektora piaristického gymnasia a současné inspektora v kladrubském hřebčíně hr. Trauttmansdorfa.

Po Funknerovi se stává kontrolorem

Pan Chr. A. Göntner, (praen.)

kteří jest kontrolorem do smrti hřebčineckého mistra Bukovského, kdy se ujímá vedení hřebčína a na kontrolorské místo nastupuje

Perill. d. Antonín Adam de Buckovski ze Stolzenburgu

(v mk: Štulcenberk, uroz. a statečný rytíř). Byl ženat s Kateřinou (mk - 1763, 1764) a sloužil v Kladrubech od 1754. Jeho sekretářem byl Josef Ulrich (mk 1759). Antonín Adam zemřel 8. 12. 1766 nedočká se jmenování hřebčineckým mistrem. Vdova po něm Kateřina se 3 dětmi používá nadále naturální byt v hřebčíně (soupis 10. 10. 1771, Š). Rovněž jeho sestra Eleonora (mk, 1763, 1767) bydlí v hřebčíně, ale v soupisu z 1771 je uváděna jen jako přechodně bydlící, protože sirotčí důchod pobírá a dvorní komory ve Vídni. Její osobou znovu vstupují na vedoucí místo kladrubského hřebčínu alespoň po přeslici, když se provdává (35 let) 1. 2. 1772 za hřebčineckého mistra Nicolettiho.

Hřebčinecký mistr 1745 - 1770 byl

Pan Chr. A. Göntner (praen.)

jehož život a rozrod byl zveřejněn v 2. čísle GH-Listu.

Hřebčinecký mistr 1771 - 1788 byl

Perill. d. Karel Ferdinand, rytíř Nicoletti de Mühlhoffen

Přejímá funkci vedoucího hřebčínu posledního ledna 1771 a dostává své instrukce (Z) 16. února

- 1/ Halturn = maď. Féltorony, ve Wieselburgské stolicí v Uhrách, resp. v okrese Neusiedl am See v rak. Burgenlandu Hřebčinec byl koupen r. 1716 od Harracha.
- 2/ Smrkovice - původně valdštyňský hřebčín. Farou do Chomutic.
- 3/ Deputátem byl hlavně oves a otava na krmení vlastních koní. Domácí zvířectvo není výslovně jmenováno, ale bývalo u hosp. úředníků pravidlem, že co velkostatek sr. zsl, mohl úředník držet. Výčet kusů dom. zvířectva je uváděn teprve v 2. pol. 19. stol. v zeměštanecských smlouvách.

ra téhož roku. Přišel z Carmioly, jsa doporučen vyšší protekcí. Hned za rok (1. 2. 1772) se žení s dcerou rodiny Bukovských Eleonorou. V dopisu ze 13. 9. 1772 (Š) žádá hraběte ve Vídni o kmotrovství při narození syna a hraběnku při narození dcery, neboť má ženu již k porodu. Porod se stal za 13 dní dne 26. 12. 1772 (mk). Manželka Eleonora mu umírá 3. 2. 1779 v Laxenburgu v Rakousku (mk) a Nicoletti za 9 let na to (1788 Š) končí službu v Kladrubech a odchází jinam. Za Nicolettiho byl písařem v Kladrubech Mayerhofer, který se s Nicolettim nenašel a měl s ním mnohé sporné střety. Ostatně i profous Pajer si na Nicolettiho stěžoval (Š). Mayerhofer ještě i později měl možnost referovat do Vídně o Nicolettim. Psal v dopisu z Kopčan dne 11. 2. 1794 Futtermistriovi (Š): "Warum klagte Nicoletti nur durch Umwege? Ist die Säuerniss des Gierschigs nicht von dessen Schmutz angeklebet? - Warum anthäte Hay (mingthal) nichts gegen mir? Wozu dessen mir gethanene Versicherungen? Der Fürst selbst äusserste alle Zufriedenheit mit mir... Will der F (uttermister) den N (icoletti) kennen, ich will ihm seine wahre Gestalt-Characteur entlarven. ... mit Nicoletti wenn mich dessen Schwartzee Seele noch überlebt was fügen, sehe H(ern) W (ehrzahls) gütigster Benachrichtigung gutersichtlich entgegen." Podrobnější specifikaci ukážeme ve stati o Mayerhoferovi.

Jsmo-li právě u Mayerhofera, všimneme si také řady písařů, a začneme právě tímto. V r. 1770 se v kladrubském prostředí objevuje praktikant

Pan Pavel Antonín Mayerhofer

preložený tam po 4leté praxi z Enyědu, což mu jako výběornému pracovníku potvrdil Pan Jacob v. Meissner, hřebčinecký mistr v Enyědu dne 16. 7. 1771 (Š). Mayerhofer děkuje do Vídně za nové místo v březnu 1771, a máme jej dále jako mistru podřízeného hřebčineckého písaře v Kladrubech ve výkazu zaměstnanců 10. 10. 1771 (Š) s platem 220 zl. a deputátními 2 dojnecemi a 20 centy otavy. Deputát, mk a dopis z r. 1777 (Š) kde mluví o "die Meinige" (= ta moje; jak mluví i jiní ve svých dopisech o manželkách nebo vlastních dětech), ukazují, že byl již ženatý a že manželka se jmenovala podle mk. Alžběta (1780). Usadil se v naturálním bytí v Selmicích č. 1 a z toho mu vzniklo mnoho nepříjemností s hřebčineckým mistrem. Nicoletti potřeboval písaře přímo při sobě v Kladrubech, ale ten se zpěchoval. Nechtělo se mu do nepřijemných ubytoven a psal trpce proti představenému do Vídně již 1771 (Š), aby se nemusel zřít v Selmicích zahrádky (opravil si obydli) a domácího zvířectva, které při hospodářském dvoře levně krmil. Nicoletti to hodnotil jako vyloženou neposlušnost a určil, že bude bydlet po parubickém lesním adjunktovi Frant. Kurzweilovi (Š, 30. 6. 1777). Tento celkem malicherný spor vyhroutil poměr obou do trvalé zaujatosti. Navíc také v r. 1776 se dostal do sporu s mistrem profous a vyjádřil se o mistrovi "aby na každý vink prstem ukazoval svou vděčnost", což rád Mayerhofer sděluje ke svému ospravedlnění. Nakonec Mayerhofer sděluje (Š, 14. 10. 1777) že "ten Kurzweil odtáhl!" 1. října a jakmile se příští týden přistřeší opraví, že se nastěhuje. (podepisuje se ku jméno "GSchrbr", což si čtenář vyloží jako Gegenschreiber nebo Gestüttschreiber). Že se bydlelo dosud v hřebčíně nepohodlně (mnoho budov bylo používáno vlnářskou manufakturou) ukazuje dopis Nicolettiho do Vídně (Š, 16. 1. 1778), kde sděluje, že přejmou Zámeček a opraví jej pro bydlení. O úplné kapitulaci Mayerhoffra svědčí dopis z 8. 3. 1778, kde poděkovává do Vídně za svolení, že smí v hřebčíně chovat stejný počet zvířectva jako v Selmicích. V tu dobu Nicoletti dosáhl toho, že má pro jakýsi dále blíže nespecifikovaný "incident" přečísti Mayerhoferovi z Vídně danou dátku před profousem Pajerem a vrchním knechtem Markenreitrem. Současně Mayerhofer musí psát do Vídně omluvu.

Písařská produkce Mayerhofera je mimořádně obsáhlá, rukopisně velmi úpravná a lze ji hodnotit jako kroniku (někdy poněkud klepařskou, hlavně pak z neuznaného bolestinství, ale tím zajímavější) událostí v hřebčíně i mimo něj se širokoúhlým záběrem.

Jako písař je uváděn v Š r. 1774, v mk. jako "officialis" r. 1775 až 1777, jako kontrolor v mk. r. 1780 až 1783. V soupisu zaměstnanců teprve r. 1785 (Š, 3. 2.) "k. k. Kladruher Gestütts-Rechnung-Controllor", a přechází 1. 5. 1789 do Kopčan s platem 500 zl. místo Ignáce Rádlu. V Kopčanech se mu na rok 1790 a další zvyšuje plat na 600 zl. Konečně 31. 7. 1795 odchází na místo kontrolora do Krasu (Karst) a stává se potom v Lipici hřebčineckým mistrem. Z Kopčan má možnost psát "s gustom" další referáty o úřednicích.

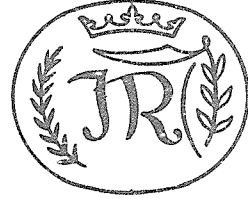
Dalším z písařů v Kladrubech je v letech 1794 až 1797 (Š)

Pan Jan Nep. Heuerteuer

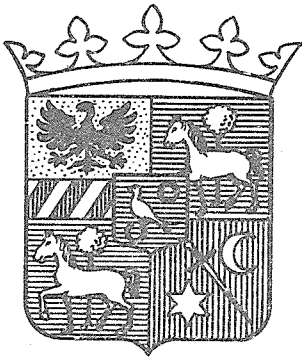
(podobnost či totožnost osoby s pozdějším solnohradským mistrem Hertenerem?), který dostává jmenovací dekret jako "k. k. Kladruher Gestüttschreiber" s platem 300 zl. až 25. 5. 1797, i když píše vysoce zdvořilé dopisy do Vídně už 26. 2. 1794 až 26. 12. 1796 "panu otci a dobrodinci Futtermistriovi" a oslovuje ho "Gnädigster Herr und Herr". (Š)

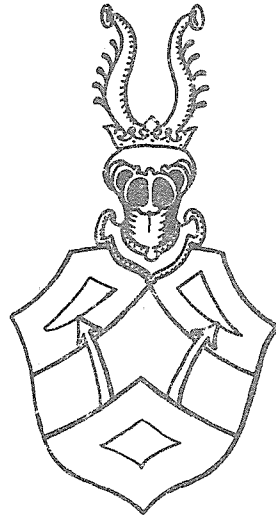
Antonín Tino, 1775 (pečeť)

Ignác Rádl 28. 3. 1795
(pečeť)

Karel Ferdinand Nicoletti
de Mühloffen 1771 (pečeť)

Josefa, vdova po
hřebčineckém mistru
Jakubu Meichsnerovi (pečeť)
24.3.1782

Pan František Skall

nastupuje po Josefu Führungovi(?) od 1. 2. 1803 jako písař při "kštitu" v Kladrubech. Zemřel 8. 10. 1804 v Kladrubech (mk) na studený brant. (Ke jménu: Od zač. r. 1812 je ředitelem Úřadu NDŠ ve Vídni P. Jan Skall do r. 1820, a po něm do r. 1848 P. Ignác Grill-Warinfeld.)

Od 1. 3. 1803 je písařem "k. k. Hofffuttermates Diurnista" v Kladrubech s platem 400 zl.

Peter Spielvogel.František Wolf

byl v Kladrubech od 28. 10. 1805 do 1809 "kontrollierender Gestüttschreiber".

Martin Führung

kladrubský "Gestüttschreiber" má být přeložen podle dopisu z 6. 3. 1809 (Š) do "k. k. Karster Gestütt".

Abys se nám mnohé pozdější lépe objasnilo, musíme nyní odbočit do kopčanského hřebčínu 4) kde maršská nová invazní síla úřednictva pro Kladruby. Základnou jest zde pozůstalá rodina po hřebčineckém mistru Tinovi a převzatá do ochrany po něm nastoupilým mistrem Fr. V. Göntnerem, synem kladrubského mistra.

Perill. ac generosus d. Antonín Tino

(nar. cca 1726) sloužil napřed při Lipici. Stal se zaměstnancem hřebčínu v Holíči a pak v Kopčanech. V Holíči jako "enyedensis" se oženil s Marií Annou, rozenou Rádlovou (nar. cca 1731), dcerou tamějšího perill. d. tricesimatora. Tinovy děti:

- a/ a Holíč, 27. 9. 1762 Alžběta Markéta, později zvaná Lizetta. Křestní list vystaven při pozůstalostním řízení v Holíči 1775, (Š).
- b/ a Količ, 18. 1. 1765 Františka Josefa, později zvaná Fany. (O křestním listu dtto, Š).
- c/ a Kopčany, 27. 3. 1769 Jan Nep. Antonín. V dalším je nějaká nejasnost, protože 3. 2. 1773 umírá v Kopčanech Tinův syn Jan Josef 1 měsíc starý. V pozůstalosti není žádný syn veden. (Š)
- d/ a Kopčany, 11. 4. 1771 Antonie Marie Anna Markéta, zemřelá 3. 7. 1773 (mko)

Tino umírá star 49 let v Kopčanech 21. 4. 1775. Dvěma dcerám je poručíkem (Š, 5/149) purkrabí panství Holíč a Šaštin Pan Michael Eberl (manželka Alžběta; jeho znak je uveden v č. 5 GH-Listů). Týž Eberl pojednával pozůstalost a byl poručíkem dětem po oís. a král. hřebčineckém mistru v Hodoníně (habsburský rodinný hřebčín) Panu Jakobu v. Meissner (v Š psán Meichsner, v matrikách Perill. d. de Maixner) zemřelém 20. 10. 1781. Zanechal vdovu Josefu a 3 živé děti: 6letou Josefu, 5letou Františku a 3letého Ignáce, který jako "posthumus ab intestato verstorben ist". K nim patří v Holíči i Paní Leopoldina, vdova po Praen. d. Frant. Meixnerov. (mko), která zemřela 63 let stará, 21. 8. 1774.

Z dalšího plyne, že sňatky s dcerami a vdovami po hřebčineckých úřednících byly považovány za přínos.

Sirotkům po hřebčineckém mistru Panu Jakobu Meissnerovi (tak se sám podepisoval) po r. 1782 a Lizetě a Fany Tinovým po r. 1791 se stává poručíkem hřebčinecký mistr Fr. V. Göntner, který se oženil s vdovou Tinovou (starší o 9 let) v Kopčanech 22. 1. 1776. Manželka Marie Anna pak porodila Göntnerovi v Kopčanech dne 22. 12. 1776 dceru Janu Josefu Markétu, později zvanou Žanetu, a 27. 8. 1778 syna Josefa Jana Františka, který však 28. 9. 1778 v Kopčanech zemřel (mko).

Z Göntnerova kopčanského mistrování uvedeme několik zpráv. Dopisem ze 6. 12. 1792 (Š) děkuje Göntner do Vídně za zaslání "der Krönungs-Medaille" a současně za vyřízení různých nákupů, jako např. "goldseidene Borben" ke stejnokroji, ale nechápe proč mu poslali místo žádaného "Feniglu" - "Feiglsamen". 5) Tehdy hřebčinecký stejnokroj byl lemován portami zlatohedvábnými a stříbrnými. Byla to kamizola a kalhoty (porty byly u Zuntu jednoduché a u Kupl široké). Meyerhofer píše 11. 2. 1794 pícnímu mistru: "Göntner kennt das Clima und kannt schon die Sprache. Gierschig hat jungen Talent - kann auch Shlowakisch. Und endlichen wäre Lipitza einer für den ersten erhabenen Posten... mir aber wäre auch der Hiesige oder Kladruher Posten gut und erhaben genug". To navrhoval zřejmě za účelem své kariéry.

4/ Kopčany byly založeny r. 1736 Frant. Štěpánem vév. lotrinským a osazeny koňmi ze Saareibe. Od r. 1774 zdejší sestava hřebčínů byla rozdělena na státní (Kopčany a Enyed) a rodinný (Holíč a Hodonín).

5/ Podobných písařských šotků, které se vyskytovaly písařům buď neúmyslně nebo ze zlomyslnosti (recese) jsem našel v korespondenci několik.

Otčím Göntner provdává nevlastní dcery, a to Lizettu v Kopčanech 13. 2. 1792 za Josefa Giersiga, Fany v Kopčanech 5. 7. 1803 za Josefa Fühninga, a konečně i svou vlastní dceru Žanetu za Aloise Rádlu dne 28. 10. 1807 také v Kopčanech. To již jejich matka je od 20. 8. 1804 (mko) mrtva. Fr. V. Göntner umírá 29. 8. 1814 v Kopčanech ve funkci mistra.

Souběžně s Tinovou rodinou žije v Holíči o něco rozvětvenější s ním sešvagřená rodina Rádlů, z nichž Ignác Rádl (nar. cca 1738) jest kopčanským kontrolorem do r. 1778. Pravděpodobně přišla rodina z Moravy, jak svědčí zápis o svatbě jinocha Františka Rádia (Moravicus) v Holíči z 25. 4. 1805. Paní Rádllová, 70 letá vdova dožívá svůj život v Holíči dne 30. 10. 1795 a kromě ní je v Holíči další mnohačetná rodina Rádlů. Pan Ignác Rádl (Holicziensis) se žení jako holičský úředník 11. 7. 1770 (mho) s pa. Emerentianou Schmutkaldovou (Holicziensis), která mu porodila v Holíči dceru Antonii, v Kopčanech 22. 11. 1771 dceru Kateřinu, která 10 dní stará v Kopčanech 2. 12. 1771 zemřela, dále v Kopčanech 14. 10. 1772 syna Ignáce Jakuba zemřel v Kopčanech 2 měsíce starý 6. 3. 1773, v Kopčanech 20. 2. 1774 syna Aloise Jakuba. Všem dětem rozeným v Kopčanech kmotrují praen. d. Jacobus Türke s manželkou Annou. Byl tedy praen. d. Ignác Rádl kopčanským kontrolorem od počátku roku 1771 za vedení hřebčínu Antonínem Tinem a po jeho smrti předává 1. 11. 1775 věci hřebčínu do rukou Fr. V. Göntnera. Již. 6. 3. 1779 je podle Kladrubských matrik uváděn se svou manželkou zde omylem zvanou "Ernestinou", v r. 1783 opět správně uváděnou Emerentianou jako "starší kontrasignanus" na rozdíl od Mayerhofer a, který pro mk je "contrasignanus". Jako většina kontrolorů bydlí v Selmicích. Odtud jsou totiž jeho dopisy datovány.

Pan Ignác Rádl umístuje svého syna Aloise na písařské místo do Kopčan 1. 2. 1794 s platem 300 zl. ročně, ale již rok nato dne 28. 3. 1795 žádá vídeňského píčního mistra Breslera (pokyn, aby byl nazýván adresou: Bresler et Nobile de Sternau, Nobl. Conseiller et Directeur de la Fourage de Sa. Maj. Imp. et Rojal. Aps.) aby jeho syn Alois byl přeložen z Kopčan blíž Vídně (?). Dnem 1. 2. 1803 se Aloisu Rádlovi zvyšuje plat na 350 zl. a 31. 10. 1805 je přeložen jako "fallo" do hřebčínu v Lipici. V roce 1807 si zajel do Kopčan pro nevěstu Žanetu Göntnerovou (Š) se kterou se v Kopčanech žení 28. 10. 1807 (mko) "cum Romana dispensation", protože její matka je z Rádlů.

Alois Alex (?) stává se dne 15. 8. 1811 kontrolorem v Krasu (k.k. Garster Gestütcontrolor). To už jeho Otec byl hřebčineckým mistrem v Kladrubech od r. 1804 po Gierschigovi.

Kladruby:

Hřebčinecký mistr 1789 - 1804 byl

Josef Giersig (Gierschig) 6)

Byl písařem v Kopčanech od 1. 2. 1776 s platem 150 zl., praktikantem se stal už v r. 1776 a byl jím až do října 1783 s platem 200 zl. (Š), načež od 1. 11. 1783 se v Kopčanech stal kontrolorem s platem 500 zl. a 30. 4. 1789 odešel do Kladrub jako hřebčinecký mistr po Nicolettim (Š).

Gierschig si vzal 13. 2. 1792 in Braczkó (?; mko; zde Gyrsig, honestus iuvenis... kladrubgensis, svědek Jan Skall) Lizetku, dceru Tinovu. Dne 4. října 1792 píše do Vídně Göntner, že Lizetka čeká v listopadu porod a proto svou manželku chce nechat dovézt až do Jihlavy štrápácními konmi, kde bude vyzvednuta panem hřebčineckým mistrem nebo zetěm a dopravena do Kladrub ke dceři.

Zde bude účelné se zmínit o kladrubské instrukci (Z) z 31. 8. 1796 vydané pro správce hřebčína Giersiga a kontrolora Rádlu. Hrabě Kaunitz, nejv. dvor. štolba ji vydal po osobním vyšetření nesrovnalostí v hřebčínu. Oba dva úředníci měli mezi sebou neshody a jeden druhého udával, že chová více dobytka než je povoleno, a kontrolor vytýkal, že hřebčinecký si libovolně určaduje atp.

O Gierschigovi píše jeho kopčanský tchán Göntner, že jej doporučuje jako mladého a houzevnatého. A tak na návrh Göntnera byla v září r. 1799 provedena výměna části koní mezi Kopčanami a Kladrubami podle vídeňského rozkazu daného oběma mistrům.

Gierschig končí zaměstnání mistra r. 1804, předává vedení Rádlovi a 25. 10. 1805 umírá v Kladrubech. O jeho dětech je ještě několik zpráv v korespondenci (Š). V r. 1810 přišli vnuci Fr. V. Göntnera, František a Antonín Gierschig na prázdniny do Kopčan. A v lednu 1811 sděluje Göntner vídeňským úředníkům, že Franz má touhu se dostat ke kavalerii, a že chlap-

6) Poznámka ku jménu Giersig: Samota Gierzikova je na jz. svahu nedaleko vrcholu hory Pre-net na Šumavě. R. 1775 byl ve Gbelech Oberamtsmannem Pan Jan Giezig, a 30. 7. 1796 zemřela v Kopčanech 70 letá vdova Josefa Girssiková.

ci, protože nemají nic na práci, určitě zapomenou, co se ve škole naučili. V březnu oba chlapecké pak posílá do Vídně a doporučuje je péči nadřízeného, "šťěstí a postup závisí na Vaší urozenosti".

Hřebčinecký mistr 1804 - 1810 byl

Pan Ignác Rádl (praen.)

Zmínili jsme se již o rozhodčí instrukci z r. 1796 ve sporu Rádla s Gierschigem a objevuje se zde další stížnost na Rádla, takže asi byl méně nevinný než by se zdálo. Dne 30. 10. 1805 si stěžoval dvornímu radovi Bresslerovi (Š) "ehemaliger Rittmeister von Melas, Dragoner Mari-zer" z Labské Týnice (dnes Týnec nad Labem), že půjčil Rádlovi 29. 2. 1804 80 zl., asi na 1 měsíc a k dopisu přidává doušku, že dnes ho právě navštívil zdejší farář a že mu řekl, že také půjčil Rádlovi už 28. 11. 1799 32 zl. na 4 měsíce, ale dodnes, že Rádl peníze nevrátil a stále placení odkládá. Nesolidní jednání již přestárlého úředníka vedlo Víden k tomu, že se jeho problematikou musel asi zabývat i solnohradský hřebčinecký mistr Hertener. Hertenerův delší pobyt v Kladrubech končil tragedií, která vyplývá ze záznamů v matrikách. Mluví se v nich o Jemnost Pánu cis. a král. "Gestitmistru Salcburském a spolu Rzditeli Kladrubském" panu Janu Hertenerovi a jeho manželce Itě, bydlících v Kladrubech č. 1. Dne 25. 1. 1810 ona ráno ve 3 h. ve věku 19 let "skrze schnilau Zimmicy potratila a tak na krvo tok v Pánu zesnula" a on týž den večer zemřel v 7 h. ve věku 36 let také "na schnilau Zimmicy".

Ředitel Rádl ho přežil do 12. 9. 1810, kdy pak věkem sešlý (72 let starý, mk.) zemřel v hodnosti "czisarz Královský) Gestit(mistr)".

V dopisu z Kopčan z 4. 10. 1810 je zmínka o Žanetě Rádlové (ženě Aloise.) že právě prodělala horečky (Š), ale odjela párem štrapáčních koní do Vídně a Fr. V. Göntner žádá vídenskou kancelář, aby byla podpořena nějakými penězi, kdyby potřebovala.

Další Rádl (Albert Vincens) přišel jako písař do Kopčan 1. 2. 1811 (Š) od vídeňského pícního úřadu. Byl mu stanoven plat 400 zl.. R. 1812 (4. 2.) vystupuje jako svědek při Führungové svatbě. (mko)

Hřebčinecký mistr 1810 - 1813

Romuald Melcher von Reuterberg (Reiterburg)

byl původně kontrolorem v Kopčanech od 1. 8. 1795 s platem 600 zl. ročně. Umírá mu zde 3letá dcerka Elisabetha dne 30. 9. 1797. (Zápis ho jmenuje jako pan Rompaldi de Melcher et Reiterburg.)

Melcher odchází do Kladrub 1. 11. 1810 jako hřebčinecký mistr s platem 900 zl. a deputát. Slouží zde do 16. 11. 1813, kdy umírá 75 let starý (mk) na zápal plic.

Na kladrubské hřbitovní kapli sv. Kříže vedle vchodu jest deska: "Hier ruhet Romuald Melcher von Reuterberg, k. k. Ritt- und Hofgestüttmeister, geb. 17. ¹³/₁₂ 38, gest. 18. ¹⁶/₁₁ 13 und dessen Urenkel Benjamin Vieten, geb. 18. ⁷/₁₂ 55, gest. 18. ⁴/₃ 57. Friede ihrer Asche". Benjaminův otec Jan Vieten řídil totiž hřebčín ve dvou obdobích, t. j. 1857 - 1859 a 1877 - 1887.

Hřebčinecký mistr 1813 - 1835 byl

Josef Matcuš Zwölf.

Hřebčinecký mistr 1836 - 1839 byl

Josef Führung

Ačkoliv 24. 8. 1831 v Holíči zemřel a byl tam pohřben skalický měšťan 51 letý Jiří Führung a 13. 8. 1832 zemřela vdova po něm 23letá Terezie Führungová a pohřbena byla v Kopčanech, nebyl ve skalických matrikách v r. 1769 - 1783 a dále v holíčských a kopčanských matrikách let 1771 - 1780 nalezen záznam o narození Josefa Führunga.

Josef Führung se oženil 5. 7. 1803 s Fany Tinovou jsa hřebčinecký "Amthista" Vienstis, (Š: dekret z 23. 9. 1799). Od 1. 11. 1805 byl písařem v Kopčanech po Aloisu Rádlovi s platem 350 zl. (Š). Manželka Fany mu zemřela 11. 3. 1810 (mko). Potom se stal kontrolorem od 1. 2. 1811 (Š) a oženil se (mko) podruhé 4. 2. 1812 s Pa. Rosalii Korcsakovou (otec byl praen. d.). S Rosalií měl v Kopčanech 5 dětí než zemřela 26 let stará 8. 10. 1818 (mko). To už se nechal titulovat perillustris dominus a byl od smrti Göntnera (29. 8. 1814) ředitelem hřebčínu (Š). Potřetí se Führung žení s Pa. Barborou Ssloga (mko: dispensati in 2do affinitatis gradu Romae) Rokem 1828 při zrušení kopčanského hřebčínu je přeložen do Kladrub jako kontroler (Š), kde se stane představeným r. 1836 a slouží zde do r. 1839 (Š).

Hřebčinecký mistr 1839 - 1846

Domněle neobsazené období ředitelů hřebčínu po r. 1839 bylo asi řízeno

Janem Lobkowitzem, který návštěvami prováděl kontroly služby. V Kladrubech zemřel, jak svědčí deska na kapli sv. Kříže: "Hier ruhet Johann Lobkowitz, k. k. Premier Rittmeister und Vorsteher des k. k. Kladruher Hofgestütts, geboren am 29. August 1785, gestorben am 27. April 1846." Následuje citát, a dále: "Gewidmet von seiner tiefbetrübten Gattin Josephine Lobkowitz."

Vybral jsem zde zajímavé poznatky z četných, původem různých pramenů, aby byly osvětleny i mnohé osobní vztahy reprezentantů kladrubského hřebčína. Studie, ať opravující či doplňující tuto práci, budou vždy vděčným příspěvkem k dějinám chovu kladrubského koně.

Roman Procházka GENEALOGIE ČESKÉ VĚTVY RODU DALQUENŮ

Rod Dalquenů (van Alken - de Alcken - d'Alcken - Dalcken - Dalquen - D'Alquen atd.) byl původem z Alkeny (u Tongeren v Nizozemsku, nyníější Belgii, asi 35 km severovýchodně od Lutychu) a od r. 1349 žil v Saint-Trond (Sint Truiden) u Lutychu. Bližší zakladatel nynějšího rodu v Německu, Nizozemsku, Anglii a ve Spojených státech amerických Tomáš Dalcken d'Alquen se stal v době třicetileté války vrchním sudím a primátorem města Lutychu. Jeden z jeho synů, Theodor (Dieter Dalcken d'Alquen) se vystěhoval do Německa a usadil se v polovině 17. století v Seligenstadt am Main (Hessensko), kde byl senátorem a důchodním tamějšího opatství. Měl syna Jana Leonharda Dalquena, nar. v Seligenstadtu 1651, + tamtéž 1732, král. portugalského kapitána, který žil několik let v Asii a byl otcem Jana Jindřicha Dalquena, zakladatele níže popsané větve v Čechách, vymřelý po meči v r. 1834.

Jan Jindřich Dalcken (Dalquen), D'Alquen; nar. Seligenstadt am Main 5. 3. 1693; + (utopil se), Dobřany u Chotěšova 26. 8. 1755; J. U. C., kurfiřtský mohučský legační tajemník v Čechách a purkrabí v Koutě na Šumavě, [Kout čp. 1. oo na jaře 1722 Zuzanna Kateřina Barthová, nar. Memmingen cca 1702, + Kout (fara Nová Kdyně) 25. 3. 1778, dcera Lothara Bartha, stadionského hospodářského rady v Koutě, a Kateřiny roz. Schelhornové, z Memmingen.]

Děti:

1. Anna Kateřina Žofie Dalquenová (d'Alquen); nar. Kout 28. 1. 1723; + před r. 1778; oo Antonín Hoffmayster, stadionský patrimoniální úředník v Koutě.

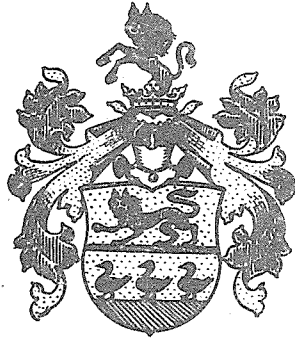
2. František Lothar Bernard Antonín Dalcken d'Alquen, (de Dalquen); nar. Kout 4. 5. 1724; + po roce 1778; c. k. setník v pěším pluku Esterházy v Plzni, potom válečný invalida; oo Marie Krystýna Uttirrová - jeho sestřenice v druhém stupni, jelikož byla vnučkou Jana Uttirra (Uthier), bratra Anny Marie Dalquenové roz. Uthierové, manželky shora uvedeného Jana Leonharda Dalquena v Seligenstadtu u. M. Nar. cca 1726; + v Chodově 6. 7. 1768; dcera Františka Uttirra, purkrabího v Chodově, narozeného taktéž v Seligenstadtu.

ad 2)Syn:

František Lothar Jindřich von Dalquen (de Dalquen, šl. z Dalquenů); nar. Pízeň 6. 1. 1747; + Czernowitz (Bukovina) 13. 5. 1810, c. k. generálmajor; oo Anna šl. von Kranzberg, dcera haličského guberniálního rady Františka Antonína Gransbergera z Kranzbergu ve Lvově z rodu pozdějších svobodných pánů v. Kranzberg.

ad 2)Dcera:

Krystýna v. Dalquen; nar. cca 1776; oo před r. 1807 N. v. Frenzl. Jejich syn Franti-

Dalquen

šek rytíř z Frenzlů byl c. k. presidentem zemského soudu ve Lvově.

2. Edmund Pavel Antonín Jiří, jako řeholník "páter Bernard" Dalquen d'Alquen; nar. Kout 26. 8. 1725; + Aschaffenburg 3. 10. 1783; kanovník a od r. 1777 kapitulní děkan katedrálního kláštera sv. Petra a Alexandra v Aschaffenburgu, strážce pečeti aschaffenburgského komisiariátu kurfiřtského arcibiskupského generálního vikariátu v Mohuči (Mainz).

4. Jan Bernard Adalbert (Vojtěch) Dalcken (Dalquen d'Alquen) de Dalquen; nar. Kout 20. 4. 1727; + Běhařov 20. 2. 1801; J. U. C.; purkrabí v Koutě čp. 1; stadiónský rada, inspektor a posléze vrchní ředitel panství v Čechách; jako nadaný hudebník uspořádával v zámečku v Koutě domácí koncerty, na kterých spoluúčinkovalo několik z jeho hudebně nadaných dětí i vnuček. oo I.: Nová Kdyně 8. 10. 1759 Anna Juliána šl. ze Schönebecku, - jeho sestřenice - dcera stadiónského důchodního a kvestora (quaestor) v Koutě Matěje v. Sch. a Anny Marie roz. Barthové (sestry Zuzanny Kateřiny Dalquenové roz. Barthové, viz nahofejš; + Kout 30. 5. 1761, oo II.: zámek Zbiroh (Zbirow, fara Drahoňův Újezd) 3. 6. 1762 Johanna šl. z Kayserů; nar. Č. Těšín 14. 11. 1740; + Kout 2. 11. 1776; dcera Kryštofa Antonína šl. z Kayserů, arcivévodského purkrabího v Těšíně a pak král. vrchního hejmana na Zbirově a jeho první manželky Josefy roz. de Beloutte.

oo III.: 1777 Kateřina Slawiková; nar. Chodov 1758; + Praha (fara Sv. Jindřich) 26. 6. 1831; po druhé provdaná za c. k. setníka v. Meczích; dcera Karla Slawíka, ředitele panství v Chodově a Kateřiny, rozené Lindenthalerové (Lindentaller v. Sternthal).

ad 4) Děti:

a) z druhého manželství:

1. Johanna Františka; nar. Kout 24. 5. 1763; + ...; oo Václav Krauss, c. k. nadporučík.

2. Luisa Ludovica Walpurga Kateřina; nar. Kout 8. 8. 1764; + ...; oo Franz šl. Pauer z Ehrenbau, na Dlažďově.

3. František (I.) Xaverius; nar. Kout 17. 7. 1765; + tamtéž 22. 7. 1766.

4. František (II.) Serafín Jindřich Dalcken (Dalquen) d'Alquen; nar. Kout 27. 7. 1766; + Klatovy 11. 12. 1834 jako poslední mužský potomek české větve Dalquenů; stadiónský inspektor a justiciář panství Kout, Chodov, Neumark, Zahořany a Rýzmburk; J. U. C.; maj. c. k. Stříbrného civilního čestného kříže ("K. k. Silbernes Civil-Ehrenkreuz"); oo Nová Kdyně 20. 12. 1795 Anna Marie Leopoldýna Fidlerová - Záborská; nar. Tři Žlaby u Zbirova 6. 1. 1773; + Kout 20. 6. 1742; dcera kolowratského patrimoniálního úředníka Antonína Václava Fidlera - Záborského v Týnci a Anny roz. Lindenthalerové, sestra Kateřiny Slawikové roz. Lindenthalerové, matky třetí manželky Bernarda Dalquena. Byly to dcery Jana Jindřicha Lindentallera (Lindenthaler v. Sternthal), stadiónského kancelářského ředitele v Koutě a Anny Markéty roz. Schwindové z Kušvardy, z rodu pozdějších rytířů a svob. pánů v. Schwind.

ad 4/4) Dcery:

1. Louisa Dalquenová; nar. 1796; + Kout 7. 7. 1873; oo Antonín Regenspurský, stadiónský inspektor v Koutě, hospodářský rada, + před 1873.

2. Catton (Kateřina) d'Alquen; nar. 1798; + Klatovy před 1877; svobodná, pianistka a pěvkyně.

3. Jeannetta (Johanna Anna) Bernardína Kateřina d'Alquen, (v. Dalquen) Dalquenová; nar. Kout 3. 9. 1800; + Kout 23. 9. 1877; oo Klatovy 22. 9. 1828 Karel, svobodný pán z Procházků, král. český guberniální rada a krajský hejtman klatovský; + Klatovy 28. 7. 1851.

4. Maximiliána ("Maxi") Dalquenová d'Alquen; nar. 1803?; + Teplice v Čechách 1. 5. 1880; oo Jiří Rudolf Hüeber, vrchní hejtman a hospodářský ředitel v Teplicích v. Č.; + tamtéž 1877.

5. Nannetta (Anna) Dalquenová d'Alquen; nar. Kout 1805; + Nová Kdyně 1833; oo Ludvík Tschida (Tšída, - potomci psali se pak "Čída"), ředitel c. k. privil. továrny na výrobky z vlny v Kdyni (K. k. privilegierete Wollenzugfabrik Neugedein); + Víden 26. 1. 1868,

ad 4) 5. Terezie Dorota Kateřina Dalquenová; nar. Kout 6. 2. 1768; + tamtéž 28. 11. 1769.

6. Maximiliána (starší) Johanna Františka Dalquenová d'Alquen; nar. Kout 26. 3. 1769; + Praha 3. 6. 1861; oo Kout-zámecká kaple, 14. 2. 1790 Emanuel rytíř Hubatius z Kottnowa na Běhařově, Loučini, Smržovicích a Lipkově; + Běhařov 23. 8. 1828.

7. Edmund Karel Filip v. Dalquen d'Alquen, nar. Kout 17. 7. 1770; + Josefov, po r. 1831; svobodný, c. k. podplukovník jízdy a posádkový velitel v Josefově.

8. Filip Karel; nar. Kout 13. 7. 1771; + tamt. 22. 8. 1771.

9. Filipína Markéta; nar. Kout 13. 7. 1772; + tamt. 13. 9. 1772.

10. Karel Filip Jan; nar. Kout 27. 12. 1773; + tamt. 12. 3. 1782.
11. Anna Kateřina; nar. Kout 11. 2. 1775; + tamt. 5. 4. 1775
ad 4) b/ - z třetího manželství:
12. Terezie (II.) Kateřina Dalquenová d'Alquen, v. Dalquen; nar. Kout 13. 2. 1778; + Praha 16. 5. 1868; oo 25. 8. 1796 František Diviš rytíř z Merkleu, král. český guberniální rada a krajský hejtmán boleslavský, nar. Vídeň (sv. Štěpán) 9. 10. 1759, + Mladá Boleslav 10. 6. 1829.
13. Václav Bernard Jan Dalquen d'Alquen; nar. Kout 3. 8. 1780; + před r. 1805 svobodný; student práv v Praze
14. Kateřina Jindřiška; nar. Kout 26. 2. 1781; + tamt. 14. 4. 1781.
15. Karel (II.) Jindřich; nar. Kout 12. 3. 1782; + tamt. 3. 6. 1782.
16. Veronika Kateřina Dalquenová d'Alquen; nar. Kout 12. 4. 1783; + Nová Kdyně před r. 1850 svobodná.
17. Josefa Anna Dalquenová d'Alquen; nar. Kout 19. 1. 1786; + Nová Kdyně před r. 1850 svobodná.
18. Františka de Paula Kateřina Dalquenová d'Alquen; nar. Kout 13. 4. 1787; + Nová Kdyně.....; oo 1805 ?, František Tschida (Tšída), tov. účetní v Kdyni.
19. Jindřich Matyáš; nar. Kout 5. 4. 1788; + tamt. před 17. 10. 1789.
20. Jindřich (II.) Fridrich; nar. Kout 17. 10. 1789; + mlád.....
21. Friederike (Bedřiška) Anna Johanna Dalquenová d'Alquen, nar. Kout 21. 6. 1792; + Liberec 25. 1. 1882; oo 1811 Antonín Ludwig, vrchní hejtmán panství frýdlantského a libereckého; nar. Liberec 8. 12. 1775, + tamtéž 8. 9. 1862. (Zakladatelé rodin Ludwigů, rytířů z Ludwigů svobodných pánů z Ludwigů, a šl. Ludwigů z Treustätten).
5. Antonín Jindřich; nar. Kout 15. 8. 1728; + mlád.....
6. Alžběta Kateřina Dalquenová d'Alquen; nar. Kout 23. 9. 1729; + před r. 1790; oo N. Haikl, + bez potomků.
7. Markéta Dalquenová d'Alquen; nar. cca 1731; + Praha ....; oo Antonín (starší) Göttschner (Getschner), král. český stavovský kontrolor administrace deputátních úřadů v Praze; + tamtéž po 1778.
8. Terezie (starší) Dalquenová d'Alquen; nar. cca 1733; + Slaný, po r. 1805; oo cca 1760 Antonín chevalier de Lavante, francouzský a pak rakouský důstojník, posléze hostinský ve Slaném; + tamtéž před r. 1805. (Zakladatelé rodiny Lavante z Lavandeine).

POZNÁMKY BADATELŮ

Václav Elznic

KDE SE V PRAZE R. 1700 LOŽILOVALE.

Nejednou jsem již při různých příležitostech připomenul, že badatelská práce rodopisců přispívá v mnohém i tam, kde se to neočekává, neboť vynese na světlo boží z archivu doklady, které po staletí nepřišly nikomu do ruky, a které se na toto místo dostanou i náhodou. Před krátkým časem jsem např. ve Státním ústř. archivu našel doklady o pozůstalosti franc. malíře Wilhelma Marchanta von Betsingen, původem z Lutichu [NM, M 122], který v Praze zemřel 13. listopadu 1654. Tato zpráva překvapila historiky umění, kteří mohli doplnit své poznatky i z dalších záznamů: např. podle nejstarší matricy unhoštské [M7 - 9, St. archiv v Praze] se v Unhošti ženil Bernard Spinetta 29. X. 1663 s uroz. pannou Kateřinou Elsnicovou z Elsnic [1]. V té době byli Spinetové (italští stavitelé, kameníci a štukatéri) v Čechách dobře známi, zejména v Litoměřicích a v Kutné Hoře, kam se uvedený Bernard s paní Kateřinou usadil. K dalším umělcům patřil i Jan Jiří Major, malíř a rodič z Vlach, který si bral 25. ledna 1724 ve Vnoři [M17 - 11, č. 2] za manželku Eleonoru Konstancii, pozůst. vdovu po uroz. p. Olivierovi Trebsovi, hejtmanu miličinském "Maloval tak dobře jako Brandl sám" [7].

Zcela náhodně jsem obdobným způsobem našel ve SÚA v Praze 6 policejní hlášení z roku 1700 o osobách, které se dne 4. července 1700 ubytovaly v Novém Městě Pražském, ač toto hlášení [3] nemá naprosto nic společného s tematikou kartonu č. 467 nové manipulace NM, P1

5/1. Jména osob nás však nezajímají tolik, jako fakt sám o policejní evidenci cizinců, ale také názvy a existence počtu zájezdních novoměstských hostinců (na rozdíl od hospod či šenků, ubytování neposkytujících). Uvádím doslovný opis tohoto hlášení (v závorce jsou uvedeny identifikační poznámky pisatelovy) [4], [5], [8].

U zeleného vorla: stáli dva formani, jeden z Augsperka a druhý z Lince (místo nelze spolehlivě určit, ani Ruth [8] ani Berní rulla [4] jej neuvádějí. Dům u modrého orla (Kubíčkovský byl na rohu Řeznické a Vodičkovy ul. v čp. 675 - šenk).

U modré hvězdy: log. pan poštmistr z Brna a tři lanhoci z Vratislavě a Jihlavy (starší generaci dobře známý hotel na rohu ul. Senovážné a Na Příkopě čp. 864 - 865).

U třech kaprů: stáli formani z Litomyšle a z Khurtsbotu (kdysi dům emigr. Floriana Píseckého z Kranichfeldu, Na příkopě čp. 862).

U černého koníčka: ložiroval jistý kupec z Amsterdamu, z Trutnova a Žitavy, tři vobruzičníci z Tábora, jistý malíř z Jičína, item 2 vozy z Lince, 2 vozy z Grajburku, 2 z Trutnova a 2 vozy z Žitavy (Myslíkova ul. čp. 282, tehdy dům Václava Tomáška).

U Kocourů: stáli formani z České Lípy a z Kamenice (dům čp. 892 v Panské ulici, patřil Ondřeji Kocourovci z Votína, popravenému král. rychtáři Menšího Města Pražského r. 1621, později byl dům zván "U černého kocoura").

U třech kosů: log. jistý handlíř z Krughanu (rohový dům Na Příkopě čp. 855 a Panské ul., zv. též U Kasaffrků).

U černý růže: log. nápodobně kupec z Krughanu (obecní solnice Na Příkopě čp. 853, kde r. 1848 byla v 1. posch. Městanská beseda).

U zlatého beránka: log. p. baron Voračický a pan baron Konencz a jistý kupec z Tumčeka. (dolní část Václavského nám. čp. 840).

U zlatý husy: log. pan radní z Litoměřic a jistý kupec z Norimbergka, s dvěmi mládenci jistý hibernus u tov. z Norimbergka a 1 forman z Augspurka (Václavské nám. čp. 839 - zvaný prý podle bohaté, ale hloupé dcery hostinské).

U Slunců: v tom téhodni nic (asi "U slunce" v Opletalově ul. čp. 987 - rohový dům).

U Černo-horských: nápodobně nic (Václavské nám. čp. 821, bývalo zde "koňské právo" na teh. Kanském trhu. Dům byl konfiskován po r. 1620 bratřím Černhauzům z Černhauzu).

U třech Turků: stály v chlívě s uhlím a šindelem (nelze spolehlivě určit, neboť v Novém Městě byly 4 domy "U Turků", ale "U třech Turků" jen ve Starém Městě čp. 94 v ulici Valentinské).

U Skrčnoumi: v tom téhodni nic (nelze lokalizovat).

U modrého koníčka: stály s sluncou (nelze určit; ač v N. Městě byl dům U koníčka čp. 870, U bílého koníčka čp. 936, U černého koníčka čp. 282, ve Starém Městě byl dům U zlatého koníčka čp. 575, U Koníčků čp. 803 a v Menším Městě Praž. čp. 491. Nejpravděpodobněji jde o hostinec U modrého koníčka: v N. Městě čp. 937 v tř. Politických vězňů dříve Bredovské na rohu Jindřišské ul.).

U Zuchů: stáli formani z Kolína a Jarišova (hostinec krátkého trvání, poloha neznámá).

Na nový hospodě: stáli sedláci s obilím (nákladnický dům čp. 1076a Na Poříčí).

U Brotánků: v tom téhodni nic (šenk Na Poříčí čp. 1075).

U zeleného vola nápodobně nic (hospoda Na poříčí čp. 1074, kterou naši staří pamětníci znají jako "Anglický dvůr").

U bílého beránka: též nic nebylo (asi čp. 895b - šenk v Panské ul, zv. též "U Šídlů"). Znamení beránka bylo již tehdy velmi rozšířené a oblíbené a proto v Praze nacházíme i ve starších dobách domy u beránka bílého, černého, červeného, kamenného, modrého, stříbrného i zlatého, ale i "u dvou beránků bílých" atd., u tří beránků, dokonce i u šesti beránků).

U Hrubých: log. dva kupci z Augspurku (čp. 1041 Na poříčí, nákladnický dům a zájezdni hostinec U zlatého bažanta).

U Píseckých: v tom téhodni nic nebylo (čp. 1040 kdysi s pivovarem Na poříčí).

Jiného nic k poznamenání nepřišlo.

Prameny:

[1] : Matriky unhošťské (Stát. archiv v Praze, M7 - 9, č. 1 str. 215)

[2] : Matriky vinořské (tamtéž M17 - 11, č. 2)

[3] : Fond NM, P1 - 5/1, (Stát. ústřední archiv v Praze 6)

[4] : Berní rulla č. 3 = Václav Líva: Pražská města

[5] : V. Líva: Studie o Praze pobělohorské (Sborník příspěvků k dějinám hl. m. Prahy IX, Praha 1933)

[7] : Prokop Toman: Nový slovník čs. výt. umělců, díl II str. 64, Praha 1950

[8] : Frant. Ruth: Kronika královské Prahy (Praha 1903), sv. I - III.

ZPRÁVY VÝBORU GHSP

Návštěvou u Dr. Leontiny Mašínové. Literární zájezd GHSP v sobotu dne 27. května 1972 vedl nejprve do Bělohradu, kde byli účastníci již očekáváni v Památníku Karla V. Raise v bývalé zámecké oranžerii. Po prohlídce se zasvěceným a poutavým výkladem byla uskutečněna návštěva u pí. Dr. Leontiny Mašínové, která uvítala výpravu na prahu své vilky s rozzářenýma očima a milým úsměvem a nedala jinak, než že museli všichni přítomní vejít do její pracovny. Tam byl jí odevzdán diplom čestného členství, kreslený K. Liškou, a pak následoval živý rozhovor, či spíše jen monolog, v němž se jubilantka zpovídala ze své lásky k rodopisu.

Jisté je, že Dr. Mašínová potřebovala rodopis, když psala historickou beletrii, leč jeho kořeny vznikaly u ní ze studia ústního podání, lidových tradic - "Zvlášť vlnivé prostředí vás v Horní Nové Vsi, která tvoří nyní část Lázní Bělohradu, bývalé Nové Vsi. Tam bývala stavení, kde se scházeli besedníci na přástky nebo ke draní perli, a nositelé tradic vyprávěli, učili tancům a písničkám a na otázku, jak bývalo za jejich mládí, rádi rozvíjeli pásma příběhů nebo plnili mysl přítomných, domácích či sousedů, kouzlem pohádek a pověstí. Oživaly postavy dávno zemřelých a násobily se síly vzájemné družnosti, kvetla sousedská láska, a čím více venku zuřily vánice a mrazy, tím vzácnější bylo teplo. To od krbů i v srdcích". -

Od té doby, co se Dr. Mašínová zabývala rodopisem, pomáhal jí rodopis i jako učitelce dějepisu. - "Začínala jsem u svých nových žáček vyučování národních dějin takhle: Vzala jsem si křídlo a dole na tabuli jsem napsala jedničku a řekla: "Ta jednička znamená kteroukoli z Vás, děti. Každá máte rodiče - označím je dvojkou. Váš tatínek a maminka mají nebo měli své rodiče, dohromady čtyři. Nikdo snad nepamatuje dobu, kdy bylo vašich předků osm, ale napřesme si je." Nyní se začala hodina dějepisu měnit v hodinu počtů. Děti samy diktovaly zvoznásovky a já jsem je psala do výše. Přestaly jsme, když číslice dostoupila výše přes milion. Potom jsem vodorovnými čarami dělila sloupec v předpokladu, že můžeme průměrem počítat tři pokolení za sto let.

"Tak, děti, podívejte se, tohle je naše století, dvacáté, před ním výš je devatenácté a v době, kdy jsme měly milion předků, psalo se, řekněme, patnácté století. Tehdy žil král Václav IV. a po upálení Husovců začaly husitské války. Není možné, aby mezi tolika vašimi předky nebyli Žižkovci vítězni bojovníci, někteří se asi účastnili volby krále Jiřího z Poděbrad mírotvorce a jiní zas se připojili k "lidu bez meče", když vznikla Jednota bratrská. Když přišla po Bílé hoře doba pronásledování pro víru, snad - s velkou pravděpodobností - byli někteří z vašich přímých předků ve vězeních anebo mezi těmi, kdož byli vyhnáni z vlasti, a protože Komenský odcházel z našich končin, snad někteří odešli s ním. Až se budete učit dějepisu, tak se nebudete učit o nějakých cizích lidech, bude to vypravování o životě vašich opravdových pradědečků a prababiček."

Tak jsem budila zájem o dějepis a rodopis zároveň. Nevypytávala jsem se dál, ale tuším, že bylo dost dětí, které potom obtěžovaly své dědy a babičky žadoněním, aby povídali. Několik mých žáček se provdalo do Horní Nové Vsi a některé ke mně chodily a dosud chodí. Jednou přišla Mařenka Lánská provdaná Vinčálková a uviděla na mém stole rozložené papíry trochu nezvyklé velikosti. A co prý to dělám.

"I vzala jsem si do hlavy, Mařenko, že zdejší usedlým rodinám sestavím rodokmeny. Ráda bych jim dokázala, že jsou skoro pořád vespolek příbuzní v bližších nebo vzdálenějších pokoleních a že by neměly být mezi nimi rozmíšky."

"Rodokmeny - to by mě zajímalo," poznamenala návštěvnice a přiznala se, že by ráda věděla, jak dlouho už je Vinčálkův rod v tom stavení, kde teď hospodaří - je prý to velice starý rod.

"Já pro Horní Novou Ves to nedělám, bylo by toho příliš, ale když Tě to zajímá, podívám se po tom do matrik," slíbila jsem. Pan děkan Nosek mi nikdy nedával najevo, že by ho mé vrstání v matrikách mrzelo nebo obtěžovalo. V tomto případě byl dokonce vzbuzen jeho zájem, začal mi pomáhat, protože se objevilo, že jde o nějakou záhadu.

Než jsem šla na děkanství, už jsem věděla, že má Adamova rokle v lese na Brtví jméno po Adamu Vinčálkovi. Nedalo mnoho práce dostat se v matrice k tomuto Adamovi, ale bylo zvláštní, že byly zaznamenány křty jeho dětí, ale že není jeho jméno uvedeno mezi zemřelými.

"Byl to patrně sebevrah," usoudil můj nenadálý spolupracovník. Mlčela jsem, ale nesouhlasila jsem s tímto míněním. Za těch časů - ani v období těžkých životních poměrů - lidé si tak nesahali na život. Nechala jsem pátrání, uchýlila jsem se k lidovému podání, a ejhle, jeden známý občan z Horní Nové Vsi mi řekl:

"Aha - to byl ten Vinčálek, co ho lesní žínky utancovaly. On tam je také pochován ...." A další zpráva zněla: "V Adamově roklí se scházeli nekatolíci k tajným bohoslužbám." Vinčálek nebyl tehdy přijat, aby byl pohřben u kostela - patrně to byl kacíf. -"

Od rodopisu přešla řeč na to, jak došlo k tomu, že dostala Dr. Mašínová čestný doktorát americké Moravian College v Bethlehemu ve státě Pennsylvania. A Dr. Mašínová s diplomem v tuhých deskách v ruce odpovídá: - "Víte, říká se, že Kolumbus objevil Ameriku. V mém případě Amerika objevila mě." - Poutavými slovy vzpomínala, jak ve vysokém věku postoupila cestu do USA a co tam zažila v těch pár dnech před udělením doktorátu a po něm.

Jen na jednu otázku Dr. Mašínová neodpověděla, jak se dožila tak vysokého věku. - "Víte, i kdybych Vám to řekla, stejně byste se mou radou neřídili." - Ale posluchač cítí, že se za tajemství jejího života skrývá hluboká československá víra v Boha. - "Není dobrý farář," říká Dr. Mašínová, "který se stará o svůj prospěch a nikoliv o prospěch svých oveček. Já sama měla svá léta bezvěrectví, a tu se stalo, že jsem prodělala těžkou operaci slepého střeva. Rána zhnisala, a já jsem věděla, že musím zemřít. A tehdy, když jsem ležela na lůžku, tu jsem cítila, že někdo Veliký sedí vedle mne a říká mi: "Tys nesplnila daný úkol." Já věděla, jaký úkol jsem nesplnila, to že bylo to, že jsem měla psát. A proto, když jsem se uzdravila, začala jsem psát. Mou první větší prací byl historický román Milič z Kroměříže (1926). Trnula jsem, jak mě, neznámou venkovskou učitelku, která se nesměla podle tehdejších předpisů vdát, nechtěla-li jsem ztratit své zaměstnání, přijme literární kritika, ale když mě pochválil i sám J. S. Machar, jsem jsem se odvážila poslat svou knihu, bylo rozhodnuto. Následoval Hořící sloup (1936) a naposledy kniha o Janu Amosovi Komenském. - "Škoda jen, že na otištění svých prací musela vždy autorka čekat léta, a její nejmilejší dílo, které jí bylo pomůckou při její spisovatelské práci a které tedy sestavovala ze své praxe, její slovník českých synonym, velká zásoba souznačných slov, sloužící k tomu, aby jí tvar vyjádření neutekl dřív než by byla myšlenka na světě, čeká už patnáct let na vydavatele. .... To v době, kdy se do českého jazyka vnáší nežádoucí zjednodušení a ledabylost a kdy barvitost jazyka ustupuje stereotypnímu opakování několika frází.

Paní Dr. h. c. L. Mašínová, nositelka vyznamenání "Za vynikající práci", účastnila se ještě společného, velmi pečlivě připraveného slavnostního oběda výpravy v letní zahradní restauraci Bažantnici a teprve pak popřála účastníkům zájezdu šťastnou cestu za dalším cílem. Tím byl nedaleký Miletín, kde čekalo výpravu nečekané překvapení, když byla uvítána místní osvětovou pracovníci, sotva se otevřely dveře autobusu. Paní Břicháčková provedla zájezd po památkách v Miletíně, přiblížila mu je poutavým výkladem, vhodně osvětlovaným vzpomínkami na místní klípky, a zavedla jej také do rodného domku Karla Jar. Erbena, kde podle tradice musela být zazpívána jedna z českých lidových písní.

Posledním bodem literárního zájezdu GHSP byl hrad Pecka, sídlo Kryštofa Haranta z Polčic a Bezdružic, autora několika spisů a též hudebního skladatele. Na něho upomenula pamětní síň v prvním patře obnoveného paláce, zatím co ve druhém patře bylo možné spatřit čtená díla sochaře Bohumila Kafky, rodáka z blízké Nové Paky (1878 - 1942). Dole v podhradském městečku byl navštíven kostel sv. Bartoloměje, jehož klenby jsou zdobeny freskami ze života téhož světce od V. Kramolína z r. 1756, vlastním účelem návštěvy bylo však shlédnout fresko na klenbě, ukazující s ptačí perspektivou pohled na městečko a hrad Pecku v polovině 18. století. Před kostelem u vchodu do zakrstitie stojí skromný památník lidického faráře a zdejšího rodáka Štemberky, který nemusel zemřít, ale šel s lidickými muži na smrt - zatímco nacistický pastor Bieberstein nemusel vraždit, ale ve znamení hákového kříže vraždil.

Zpáteční cesta vedla přes Zvičinu s výhledy do kraje na straně jedné a na opačné straně na Krkonoše s dominantou Sněžky a Studničné hory ještě se sněhovými poli. Po delší zastávce v Hořicích, kde byla dána možnost individuální prohlídky města, navrátila se výprava v 21 hodin do Prahy.

Zapsal Dr. VJS

Pro neviditelnou přítomnost velkých a svatých našeho rodu, kteří jdou mezi námi v zahradách světa a z dálky všech věků hovoří k našim duším milostiplní, sladko je žítí.

Otakar Březina

RŮZNÉ

Významný kulturní činitel, historický a genealogický badatel Rožmitálska, zasluživší se zvláště o životopisná objasnění osobnosti Jakuba Jana Ryby, zaslužilý učitel Václav Matoušek, zemřel ve věku 81 let a byl pohřben 26. 5. 72 v Praze. Obdivujeme jeho intenzivní život a vzdá. váme čest jeho památce.

GHSP

Muzeum Boženy Němcové v České Skalici hodlá vydat asi v červenci letošního roku sborník s titulem "Pravda o matce Boženy Němcové". Především zveřejněním obsahu tohoto sborníku byl šestidílný seriál, otištěný letošně východočeskou Pochodní, v němž Ludvík Mühlstein, Adolf Irmann a Rudolf Rejchert zveřejňují svá bádání, vzájemně se doplňují a potvrzují. Výsledkem jejich pátrání je zjištění, že byla matkou Boženy Němcové Marie Magdalena Terezie Novotná, narozená v Kladsku 8. XI. 1797, od 7. VIII. 1820 manželka Jana Pankla a zemřelá v Zaháni 6. XII. 1863, nikoliv tedy pohrobek Johana Barbora Terezie, narozená 5. X. 1805 a podle nynějšího zjištění zemřelá ve Vídni 9. XII. 1855 jako manželka slanečkáře Šimona Josefa Frenzla. Tímto zjištěním padly dosavadní hypotézy o poklesku babiččiny dcery, která se měla stát ve čtrnácti letech matkou, a zároveň je tento objev dokladem, jak přesný musí být rodopisec při své práci. Nedostatečný průzkum kladských matrik Václavem Černým, zveřejněný roku 1912 v náhodském "Sborníku statí o životě a díle Boženy Němcové" zavinil chybu, na níž dopláceli čeští literární historici plně půl století. Celý seriál je našim členům k dispozici v redakci GH - Listů díky našemu členu Oldřichu Fikeisovi z Častolovic.

VJS

Sborník k 20 letému výročí trvání Vlastivědného muzea okresu Plzeň - sever v Mariánské Týnici - Kralovicích má velmi hodnotný obsah. Kromě četných ilustrací, je zde v různých článkách popisována práce muzeí v okrese a to v Manětíně, Plasích a Kožlanech, články o přírodě a její ochraně, v tomto kraji ještě do značné míry nedotčené průmyslem, o záchraně památek, jako krouž, či o hradu Krašově na Mži. Pozoruhodné jsou genealogické články MUDr. V. Hynka o jeho rodopisné práci, kde velmi podrobně pojednává o všech závislostech, provázejících v minulých stoletích jeho rod, pocházející z obce Rybnice. Sborník obsahuje také článek Jar. Prusíka o rodu Prusků původem z obce Sedlec u Kralovic 1515 a jeho historii. Jistě si práce Muzea v Mar. Týnici zaslouží širší pozornosti. Muzeum vydává jak periodický časopis, tak řadu jiných publikací v edici "Radimova Lípa". Předstihuje tak čilou činnost některá jiná muzea.

P-k.

V 17. čísle GH - Listů, v článku V. Elznice: Soupisy mlynů v Čechách z r. 1704, v předposlední řádce, nechtě si čtenář opravit datum 1448 na 1648. Technický redaktor se omlouvá.

Stopy po členech rodin badatelům mizí tím, že někde voják zemřel. Tak např. ve Smolnici u Ročova v koutě hřbitova je deska se značkou a nápisem: Ruhestätte des am 30. Jaenner 1818 im 89(? , správný věk je nečitelný) Lebensjahre verstorbenen Soldaten Wenzel Auersperg vG

PÁTRÁ SE PO....

Hledám "Zápisy faráře M. Cejpa Vraclavského" (Vraclav u Vys. Mýta), který žil 1779 - 1836 a na něž se odvolává H. Jireček v "Král. věnné město Vys. Mýto" vydané 1884. Ing. Václav Doubrava, Rudé armády 1153, Čáslav.

Hledám dřívější výskyt příjmení KOMPART. Nejstarší zprávu mám o narození Václava (3. 3. 1648), syna Jiřího Komparta, mlynáře v Zámrsku a Salome. Ing. Václav Doubrava, Rudé armády 1153, Čáslav.

Pátrám po předcích Václava Horného, nar. 1701 v Milevsku nebo v Písku, a po jeho první manželce snad z Písku (ve druhém manželství ženat s Magdalenou roz. Hrochovou z Milevska). Zdenka Kokošková, Soběslav, Komenského 2/I.

GH - LISTY

Genealogické a heraldické společnosti v Praze,
Praha 5, Holečkova ul. č. 7.

Vycházejí ve volných lhůtách pro interní potřebu členů
společnosti.

Řídí odpovědný redaktor Dr. Vlad. J. Sedlák, Praha 5, Ostrov-
ského 29 s redakční radou: Dr. Ing. V. Elznic, Ing. V. Ganttner,
Ing. J. Musil, Dr. V. Palivec, Pavel R. Pokorný, J. Prusík.

